

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний технологічний університет
Кафедра туристичного бізнесу та рекреації



КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

На тему: «Розробка та просування винного туру в Португалію»

Здобувачки: Яблокової А.А.

4 курсу групи 242-43а

Керівники: д.е.н., професор Добрянська Н.А.

к.е.н., ст. викл. Іванченков В.С.

Кваліфікаційна робота допускається до захисту

Рішення кафедри від 01.06.2023 р., протокол № 10

Завідувач кафедри ТБ та Р _____ Наталя ДОБРЯНСЬКА

Одеса – 2023 рік

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет	<u>Технології вина та туристичного бізнесу</u>
Кафедра	<u>Туристичного бізнесу та рекреації</u>
Ступінь вищої освіти	<u>Бакалавр</u>
Спеціальність	<u>242 Туризм</u>
Освітня програма	<u>Міжнародний туризм</u>

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри ТБ та Р
Наталя ДОБРЯНСЬКА

6 лютого 2023 р.

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА**

Анастасії ЯБЛОКОВОЇ

1. Тема роботи: Розробка та просування винного туру в Португалію затверджена наказом по університету від «6» лютого 2022 р. № 69-03.
2. Термін здачі здобувачем закінченої роботи «1» червня 2023 р.
3. Вихідні дані до роботи: монографії, підручники, начальні посібники, законодавчі та нормативні акти, первинні документи, звіти туристичних підприємств, статистична звітність, електронні ресурси.
4. Перелік питань, котрі необхідно розробити:
РОЗДІЛ 1 Міжнародний досвід організації винного туру
РОЗДІЛ 2 Аналіз використання та розвитку винного потенціалу Португалії
РОЗДІЛ 3 Розробка та просування винного туру в Португалію
5. Перелік графічного матеріалу: Презентація до кваліфікаційної роботи бакалавра (40 слайдів).

6. Консультанти по роботі із зазначенням розділів роботи (для кваліфікаційної роботи бакалавра):

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Розділ 3	Наталя ДОБРЯНСЬКА	06.02.2023р.	01.06.2023р.

7. Дата видачі завдання 06.02.2023

Керівники _____ Наталя ДОБРЯНСЬКА
 _____ В'ячеслав ІВАНЧЕНКОВ
 Завдання прийняла до виконання _____ Анастасія ЯБЛОКОВА

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва етапів випускної роботи бакалавра	Термін виконання етапів роботи
1.	Пошук об'єкту дослідження, обґрунтувати теми кваліфікаційної роботи бакалавра та погодження керівником	06.02.2023-11.02.2023
2.	Складання бібліографії та вивчення літературних джерел	11.02.2023-15.02.2023
3.	Виконання першого розділу	15.02.2023-18.03.2023
4.	Виконання другого розділу	20.03.2023-22.04.2023
5.	Виконання третього розділу	23.04.2023-26.05.2023
6.	Одержання рецензії	10.06.2023
7.	Захист кваліфікаційної роботи бакалавра	19.06.2023

Здобувачка _____ Анастасія ЯБЛОКОВА
 Керівники _____ Наталя ДОБРЯНСЬКА
 _____ В'ячеслав ІВАНЧЕНКОВ

Несу відповідальність за ідентичність електронного та друкованого варіантів кваліфікаційної роботи, даю згоду на обробку персональних даних та не заперечу проти розміщення кваліфікаційної роботи на офіційних web-ресурсах ОНТУ.

Підтверджую, що в кваліфікаційній роботі відсутні порушення норм академічної доброчесності.

Здобувач-дипломниця Яблокова Анастасія Андріївна _____

АНОТАЦІЯ
до кваліфікаційної роботи бакалавра

Робота містить 73 сторінок, 7 таблиць, 19 рисунків, список літератури з 42 найменувань.

Метою виконання роботи є просування та розробка винного туру в Португалію.

Об'єктом аналізу, узагальнень і дослідження виступають джерела інформації про винний тур до Португалії.

Завданням роботи передбачено проаналізувати, згрупувати інформацію, статистичні дані, дослідити туристичний потенціал Португалії.

Вивчити передумови розвитку винного туру до Португалії та дослідити основні туристичні центри країни.

Створити винний тур до Португалії, описати детальну програму, розробити технологічну карту, маршрут та розрахунок вартості туру.

За результатами виконаної роботи сформульовані шляхи покращення організації та просування винного туру в Португалію.

Одержані результати можуть бути використані в практичній діяльності суб'єктів туристичного бізнесу.

Рік захисту роботи 2023

THE SUMMARY

for bachelor's qualification work

The work contains 73 pages, 7 tables, 19 figures, a list of references of 43 titles.

The purpose of the work is to promote and develop a wine tour to Portugal.

Sources of information about a wine tour to Portugal are the object of analysis, generalizations and research.

The task of the work is to analyze, group information, statistical data, and research the tourism potential of Portugal.

To study the prerequisites for the development of a wine tour to Portugal and to explore the main tourist centers of the country.

Create a wine tour to Portugal, describe a detailed program, develop a technological map, route and tour cost calculation.

Based on the results of the work performed, ways to improve the organization and promotion of the wine tour to Portugal were formulated.

The obtained results can be used in the practical activities of tourism business entities.

Year of protection of work 2023.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1	
Міжнародний досвід організації винного туру.....	9
1.1. Сутність "винного" потенціалу країн Європи.....	9
1.2. Характеристика туристичних ресурсів Італії, Франції, Іспанії для проведення винного туру.....	15
1.3. Науково-теоретичні основи створення винних турів.....	21
Висновки до 1 розділу.....	27
РОЗДІЛ 2	
Аналіз використання та розвитку винного потенціалу Португалії.....	29
2.1. Економічні та природно-кліматичні умови Португалії.....	29
2.2. Загальна характеристика виноробних зон у Португалії.....	36
2.3. Структура туристичних ресурсів Португалії.....	42
Висновки до 2 розділу.....	48
РОЗДІЛ 3	
Розробка та просування винного туру в Португалію.....	40
3.1. Основні відомості про винний тур «Алту-Дору – виноградне серце Португалії».....	50
3.2. Програма винного туру «Алту-Дору – виноградне серце Португалії».....	54
3.3. Розрахунок вартості туру.....	61
Висновки до 3 розділу.....	65
ВИСНОВКИ.....	67
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	70
ДОДАТКИ.....	74

ВСТУП

Актуальність теми. Винний туризм – новий і тематичний вид туризму, а тому набирає популярності серед туристів як на внутрішньому, так й на міжнародному туристичному ринку різних країн. Винний туризм забезпечує одноденні екскурсійні поїздки та довготривалі винні тури.

Проблема удосконалення технології і організації винних турів є не достатньо дослідженою, що й зумовлює актуальність обраної теми.

Метою роботи є узагальнення особливостей організації винних турів та впровадження сучасних технологій щодо розвитку винного туризму з України до Португалії.

Мета роботи зумовила вирішення взаємопов'язаних завдань, а саме:

1. розкрити суть та потенціал винного тура у країнах Європи;
2. вивчити туристичні ресурси Італії, Франції, Іспанії для проведення винного туру;
3. вивчити науково-теоретичні основи створення винного туру;
4. проаналізувати економічні, природно-кліматичні умови Португалії;
5. проаналізувати загальну характеристику виноробних зон у Португалії;
6. вивчити структуру туристичних ресурсів Португалії;
7. розробити технологічну карту та маршрут;
8. описати детальну програму в районі Алту-Дору у місті Порту;
9. розрахунок вартості туру.

Об'єктом даної роботи є регіональна система та сфера винного туризму.

Предметом кваліфікаційної роботи бакалавра є розвиток винного туру в Португалію.

Для досягнення поставленої в роботі мети було використано такі методи дослідження; абстрактна-логічний, діалектичний, монографічний,

математико-статистичний, порівняльний аналіз, інституційних підхід, системний підхід.

Наукова новизна одержаних результатів роботи полягає у вирішенні комплексних проблем, пов'язаних з удосконаленням фундаментальних науково теоретичних і прикладних засад та обґрунтуванні практичних рекомендацій з покращення організації та просування винного туру в Португалію.

Практичне значення отриманих результатів полягає у застосуванні результатів дослідження у практичній діяльності підприємств сфері туризму щодо удосконалення та створення винних турів в Португалію.

Інформаційну базу дослідження становили Закон України «Про туризм». А також наукові праці за проблематикою дослідження, матеріали міжнародних науково-практичних конференцій та семінарів, статистичні та аналітичні матеріали Державної служби статистики України та Португалії, результати особистих розрахунків та спостережень автора.

Основні положення та результати наукової роботи доповідались, обговорювались і отримали позитивну оцінку на XV Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих учених та студентів з міжнародною участю «Проблеми формування здорового способу життя у молоді», яка відбулася у Одеському національному технологічному університеті. За результатами дослідження надруковано наукову працю в матеріалах конференції: Яблокової А.А. Медичні рекомендації до організації винних дегустації. Збірник матеріалів XV Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених та студентів з міжнародною участю «Проблеми формування здорового способу життя у молоді» / Міністерство освіти і науки України. Одеса: ОНТУ, 2022. С. 177. (Додаток А).

Робота складається з вступу, 3 розділів, висновків. Містить 73 сторінки тексту, 19 рисунків, 7 таблиць. Список джерел включає 42 найменувань літератури.

РОЗДІЛ 1

Міжнародний досвід організації винного туру

1.1. Сутність "винного" потенціалу країн Європи

Країна, в якій вперше поєднали туризм та винне господарство, була Німеччина. У 1930 році відкрили перший у світі винний маршрут, який назвали "Німецький винний шлях". Творцем та організатором винного шляху був діяч нацистського режиму - гауляйтер Йозеф Бюркель. Головна ідея - це вшанувати стародавнє свято винограду та вина. 20 листопада 1930 року, за командуванням Йозефа Бюркеля, відкрили винний шлях зі словами «Народ та боротьба – вино та істина». Гостям пропонували вино у спеціальних склянках конусоподібної форми. В інших виноробнях обсяг склянки досягав 250 мл, коли на святі вина обсяг склянки досягав 500 мл. Після цього почали відкривати нові винні маршрути спочатку у Франції, а згодом і по всій Європі [5;23].

У 1953 році відкрили винний шлях до Ельзасу. Мета відкриття – продовження Німецького винного шляху. Шлях до Ельзасу є одним із найпопулярніших винних маршрутів у Франції. Відвідує близько 1,5 млн туристів щорічно і популяризує вина Ельзасу у всьому світі. Винний шлях має протяжність 170 км та проходить через 66 населених пунктів та виноградники. Туристам представляють вино із сортів білого винограду – це рислінг, піно-гри, мускат, сільванер, піно-блан і чорний виноград піно-нуар [5;16].

Сучасний винний туризм почав розвиватися у США 1975 році, під час кризи 70-х років. У Каліфорнії невеликі виноробні, виробництво яких було від 100 до 300 тис. пляшок на рік, не могли конкурувати і розраховувати на великі торгові точки для продажу своєї продукції. Для уникнення банкрутства, були

організовані перші винні тури на виноробні. В організацію туру був трансфер, екскурсія, дегустація і придбання продукції. Завдяки туризму на виноробні, продажі піднялись на 30%. Цю стратегію почали використовувати і розвивати. На даний момент річний дохід від винного туризму в США близько 3,6 млрд доларів. Виноробні Каліфорнії відвідують близько 18 млн туристів на рік, більшість із них є американці [5;22].

У Європі 1975 року, до туристичних маршрутів, додавали відвідування виноробні. Ця організація туру відрізнялася тим, що не розвивалася як окремий вид туризму, а була лише частиною пізнавального туру [8;22].

Успіх винного туру США 1975 року був завдяки реалізації маркетингової стратегії. Першими регіонами Європи, які почали використовувати маркетинг в енотуризмі була Каталонія - Іспанія лише у 2000-х роках [16].

Винний туризм або енотуризм – це окремий вид туризму, пов'язаний з відвідуванням екскурсій на виноробні, виноградники та винні фестивалі з метою отримати інформацію про вино, сорту винограду, про винне виробництво, дегустацію та придбання винної продукції.

Винний та гастрономічний туризм сприймають як один вид туризму, оскільки поєднання вина та страв є актуальним та присутній на постійній основі. Виноробні доповнюють свою програму майстер-класами кулінарії, дегустація вина з сирної та м'ясної тарілки та стравами національної кухні. Винороби пояснюють суть "живого" напою та його цінність розвиваючи культуру вживання вина [5].

Культура вживання вина – це прийняти вино як щось незвичайне, ніж просто напій. Правильно дегустуючи вино, турист оцінює роботу природних факторів – сонця, ґрунту, вітрів, і майстерності виноробів. Для виноробів новий рік – це отримання збалансованого, ідеального смаку та аромату [5;22].

Країни Європи з виноробним господарством давно розвивають винний туризм. Потенціал винного туризму для виноробні полягає в тому, що компанії, які виробляють вино, працюють з туроператорами, готельєрами,

рестораторами для залучення нових клієнтів та збільшення продажу вина. Туристи тестують нову винну продукцію розвиваючи надійність бренду, а виноробні набувають нових партнерів у даній сфері. Відвідування виноробні або винного будинку сприяє збереженню постійного споживача. На сьогоднішній день прибуток винного туризму в Європі становить близько 2,5 млрд євро на рік [13;17].

На виноробні присутні дві групи туристів: любитель вина, який цікавиться винами і турист, що цікавиться. Турист "любитель вина" купують винну продукцію. Вони більше дізнаються про технологію винного виробництва та відвідують дегустаційні зали. Їм цікавий взаємозв'язок вина та страв. Вони розширюють знання про процес виробництва. Інший тип "турист, що цікавиться" не цікавиться процесом виробництва вина, а більше цікавиться соціальних поглядів до прийому їжі та напоїв [13;16].

Дослідники дійшли висновку, що є відмінності між "винним туристом" та "споживачем вина". Дослідники використали теорію особистої участі, щоб виявити, що подобається туристам і як правильно подати їм винну продукцію. Правильний маркетинговий хід необхідний для задоволення попиту споживача. Туристи з Канади розглядають вино як основу їхнього способу життя, так розповідали чоловіки середнього віку та старше. Для Французів та Італійців мета візиту – дегустація виявлення переваг у вині. Найменше покупців вина - жінки, вони подорожують так само з метою дегустації вина, але у них трохи інші переваги та цілі. Багато з них у парі їздять до винних регіонів і на виноробні [5;16].

Найбільший попит у туристів мають винні регіони Європи. У промисловості виноробства використовують поняття Старого і Нового Світу. Вся Європа та басейни Середземного моря – це Північна Африка та Близький Схід належить до Старого Світу. Ці райони з виробництва вина не можуть конкурувати з Європою. Основними регіонами винного туризму, що належать до Старого Світу - Франція, Італія, Іспанія, Німеччина, Португалія, Угорщина, Чехія, Греція, Румунія, Болгарія, Грузія, Молдова, Україна. Світові лідери з

виробництва вина найвищої якості є Італія та Франція. Термін "Вино з Нового Світу" відноситься до країн Австралія, Африка, Північна та Південна Америка, Чилі, Аргентина, Нова Зеландія, Канада, США, Китай, Японія.

Головна відмінність між Старим та Новим Світом є управління виноробства. Європа зберігає давні традиції виноробів, а США і Австралія, яка не має стародавніх традицій, використовує науку. Європа зберігає традиції, а США та Австралія експериментують завдяки новим технологіям та селекції винограду [4;10].

Суть винного потенціалу країн Європи полягає в тому, що традиційні винні регіони "Старого Світу" мають попит у туристів. Затребувана практика поєднання вина з національною кухнею, природного пейзажу та історії, коли країни "Нового Світу" повинні створити нове для залучення туристів. Багатьом іншим виноробним регіонам "Нового Світу" слід доводити свою конкурентоспроможність. У цих країнах менше традицій та культури у галузі виноробства. Винні тури "Старого Світу" завжди користуються популярністю завдяки винній культурі Європи - історії та колорит країни, який накопичується та зберігається, смак вина мають більш тонкий букет і вони краще збалансовані через високу кислотність [3;13].

Докладно дослідивши винний туризм, як вплив на прогрес розвитку виноробних підприємств, можна зробити висновок, що розвиток винного потенціалу країн Європи залежить від обсягу продажів вина.

Італія посідає перше місце за кількістю та якістю виробництва вина у світі, відібравши перше місце у Франції у 2007 році. У 2022 році виробництво становило близько 50,3 млн. гектолітрів. 636 тисяч гектарів виноградників. З усього обсягу вироблених у світі вин близько 19% будуть італійськими, тоді як французьки – 16%. У Сицилії винний туризм повернув популярність традиційним винам – Монтепульчано, К'янті, Вальполічелла, Соаві та розпочали масштабне виробництво вина з класичних сортів винограду. Головні червоні сорти винограду – мерло, каберне совіньйон, санджовезе. Головні білі сорти винограду – верментино, трєббяно, шардоне. Червоні

зразки займають близько 84 відсотків всіх вин Італії. Італія переважно виробляє більше червоне вино. Їжа та вино стали другою причиною, після архітектури, через яку туристи приїжджають до Італії. Італійське вино відрізняється від інших своєю індивідуальністю, унікальністю, ароматами та смаками. Смак яскравий та соковитий. Найпопулярніші винні регіони Тоскана, П'ємонт, Венето [7;18].

Франція - посідає друге місце у світі і поступилася Італії через уповільнення у виробництві. Обсяг виробництва близько 44,2 млн гектолітрів на рік. У Франції 797 тисяч гектарів і посідає друге місце у світі після Іспанії за площею виноградників. Популярні винні регіони Бургундія та Бордо славляться червоними сортами вина – барбера, каберне совіньйон, неббіоло, дольчетто. Регіон Ельзас виробляє білі сорти вина – кортезе, шардоне, мускат, арнеїс. Регіон Шампань виготовляє шампанське – сухе, солодке. Класифікують вино на основі кольору – білого, рожевого, червоного. Смак французьких вин можна охарактеризувати як витончений, вишуканий, елегантний та аристократичний [21;18].

Іспанія - за обсягом виробництва займає третє місце у світі після Франції, а за площею виноградників займає перше місце, використовуючи для виробництва понад 1 млн гектарів. Обсяг виробництва близько 33 млн гектолітрів. Довгий час іспанське вино не було популярним на міжнародному ринку і мало невиразний та прісний смак. У 20 столітті запровадили нові закони та підвищили якість винної продукції. На даний момент вино насичене, яскраве та в'яжуче, з виразним фруктовим ароматом полуниці та чорносливу. Іспанське виноробство робить знамениту червону ріоху, ігристу каву, кріплений херес. Головні червоні сорти - каберне совіньйон, гарнача, мерло, темпранільо. Головні білі сорти – макабео, парельяда, шарелло, мальвазія, шардоне. Високоякісні вина Іспанії виробляються у Валенсії, Ріохе, Каталонії, Пенедесі, Наваррі [12;18].

Німеччина – займає дев'яте місце у світі з виробництва вина. У Німеччині виноградниками зайнято близько 102 тисяч гектарів та

виробництво близько 8,9 млн гектолітрів. Витончені білі вина з Німеччини цінують у всьому світі. Переважно використовують білий сорт – рислінг. 2/3 продукції посідає біле вино, червоний сорт піно-нуар залишається у ринку і не йде на експорт. Популярні винні райони – Мозель, Ар, Нае [18;23].

Португалія - посідає десяте місце у світі. Виробляє вино близько 6,7 млн гектолітрів, що становить 3,5% від загального обсягу ринку. Площа виноградників займає 200 тис. гектарів. Червоні сорти - Жаен, Алфрушейру, Туріга Насьйонал, Тінта Роріш. Білі сорти - Мальвазія Фіна, Бікал, Вердель, Енкрузад, Серсіал. Португальське кріплене вино має солодкий смак – від 40 до 130 грам цукру на літр, підвищеним вмістом спирту - 18-23 градусів та довголіттям - особливі сорти у пляшках визрівають до 100 років. Популярні винні райони - Мадейра, Дору, Алентежу [18;23].

В таблиці. 1.1 представляється винний потенціал країн Європи щодо обсягу виробництва вина у світі

Таблиця 1.1

Винний потенціал країн Європи

Країна	Місце у світі по виробництву вина	Площа виноградників, тис. га	Об'єм виробництва вина на рік, млн. гл
Італія	Перше	636	50,3
Франція	Друге	797	44,2
Іспанія	Третє	1000	33
Німеччина	Дев'яте	102	8,9
Португалія	Десяте	200	6,7

Таким чином, ми виявили потенціал країн Європи щодо кількості виробленого обсягу винної продукції для розвитку винного туризму. Винний туризм допомагає у розвитку новим виноробням, посилює експорт вина, набуває постійних покупців, які повертаються сприяючи розвитку та популяризації винного туру.

1.2. Характеристика туристичних ресурсів Італії, Франції, Іспанії для проведення винного туру

Туристичними ресурсами називають історичні, природно-кліматичні, соціокультурні об'єкти та інші види ресурсів на території країни, які задовольняють духовні потреби туристів у процесі подорожі, вони створюють туристичне враження та відновлення фізичних сил [19].

Туристичні фірми визначають цінність території для розвитку туризму за допомогою вивчення туристичних ресурсів. Туристичні ресурси є основою для формування туристичного продукту, його планування та розвитку у туризмі. Виявлення видів та характеристик ресурсів створює попит на туристичний продукт, формує та підтримує туристичну програму [18].

Винний тур є різновидом туристичної програми, яка пов'язана з відвідуванням одного чи кількох виноробних господарств. Класична програма винного туру складається з відвідування виноробні, екскурсія виноградниками, знайомство з виробничим процесом, огляд винних льохів та дегустація [30].

Фахівці в галузі туризму прогнозують, що одним із найпопулярніших видів туризму у 2023 році стане тематичний. Тематичний туризм спеціалізується на одній вузькоспеціалізованій темі. До нього належать туристичні програми з відвідуванням виноробні [3;4].

Для проведення винного туру необхідні певні туристичні ресурси - це передусім виноробне господарство, у якому відбувається виробничий процес вина, використовуючи природно-кліматичні та географічні, сировинні ресурси. Відвідування об'єктів виноробних господарств, виноградників, винних фестивалів, участь у збиранні врожаю [4;30].

До основних характеристик туристичних ресурсів належать: атракція, доступність, ступінь вивченості, значущість для показу, характеристика пейзажу та ландшафту, запас потенціалу [19].

Атракція - об'єкти туристичного показу та розваги, які мають на меті сформувати позитивні відчуття під час туру. До Атракцій Італії, для винного туру, є винні регіони. Країна має в своєму розпорядженні 20 виноробних регіонів - Сицилія, Фріулі-Венеція-Джулія, Валле-Даоста, Емілія-Романья, Венето, Абрुццо Апулія, П'ємонт, Ломбардія, Марке, Умбрія, Калабрія, Трентіно-Альто-Адідже, Тоскана, Сардинія, Лігурія [24]. На рис. 1.1 представлені винні регіони Італії.



Рис. 1.1 Винні регіони Італії [24]

Усередині регіонів виноробні зони – виноградники та теруар. Теруар - сукупність умов клімату, температури, ґрунту, географічне розташування, сонячне світло, за яких росте виноград у контрольованих умовах. Виноградники Асілі у регіоні П'ємонт, Каннубі у регіоні П'ємонт, Картіцце у регіоні Венето, Росаццо у регіоні Фріулі-Венеція-Джулія, Панцано у регіоні Тоскана [25;28].

Доступність – це дослідження, яке фокусується на географічній та інфраструктурній доступності. Визначити рівень доступності регіонів Італії

для винного туризму на підставі оцінки географічної віддаленості території, їхньої транспортної та інфраструктурної доступності [8].

Від столиці Італії – Рим до Києва на машині 2361 км, час у дорозі 33 години 25 хвилин. На літаку 1678 км, час 2 години 55 хвилин. В Італії близько 29 аеропортів, основним перевізником є авіакомпанія «Alitalia». Залізничне та автобусне сполучення добре розвинене, але іноді відбуваються запізнення у розкладі через часті страйки громадян. На березі 144 порти. Найбільший пасажирський порт Італії – Неаполь, є центром зв'язку із Сардинією, Сицилією. США посідає перше місце у світі за кількістю готелів. Італія посідає друге місце та посідає перше місце за кількістю готелів у всій Європі, їх налічується 32 286 готелів. Дорога вартість номера, ніж у сусідніх країнах. Причина в тому, що в країні на туристичний бізнес присуджують великі податки. Країна одержує 12% ВВП за рахунок туризму [15;18].

Характеристика ландшафту. Виноградники знаходяться на островах Сицилія та Сардинія. Італія знаходиться у басейні Середземного моря. На півдні омивається Іонічним морем, на заході – Тірренським та Лігурійським морем, на сході омивається Адріатичним морем. Краєвид країни займають гори і височини близько 2/3 території. Рівнини займають 1/4 території країни. Основний гірський ланцюг – Апеннінські та Альпійські гори. Виноградники захищені від холодних вітрів Альпійськими горами. В Італії на Апеннінських горах відбулися сприятливі природно-кліматичні умови, через які був хороший врожай. Виробництво та збирання врожаю збільшилося на 13%. На півночі помірний клімат - у липні від +22°C до +25°C та у січні близько 0°C. У центральній частині Італії переважає субтропічний середземноморський клімат. Літо тривале та спекотне від +25 до +31°C, взимку не нижче +5°C. На півдні сухий, спекотний вітер із Сахари та температура від +35°C до +45°C, взимку +10°C [7;18].

Атракції Франції до винного туру – це 10 основних виноробних регіонів: Шампань, Прованс, Корсика, Бордо, Долина Рони, Долина Лаури, Бургундія, Ельзас, Південно-Західний регіон, Лангедок-Руссіон. Відомі французькі вина

родом із Бордо та Бургундії [22]. На рис. 1.2 представлені винні регіони Франції.



Рис. 1.2 Винні регіони Франції [22]

Всередині регіонів знамениті Французькі теруари – Божоле у регіоні Бургундія, Шаблі у регіоні Бургундія, Шато у регіоні Бордо, Трімбах у регіоні Ельзас, Замок Ріво у регіоні Прованс [19;30].

Від Києва до Парижу на машині 2609 км, час у дорозі 25 годин 38 хвилин. На літаку 1678 км, час 3 години 15 хвилин. У Франції близько 21 аеропортів, основним перевізником є авіакомпанія "Air France". Франція найбільш відвідувана країна у світі. Залізничне та автобусне сполучення розвинене добре, одні з найщільніших та найефективніших у світі. На березі близько 70 морських та річкових портів. Найбільший пасажирський порт Франції – Гавр. Готельний бізнес Франції у 2011 році помітно впав. На території країни працювало 18 тисяч готелів різного рівня комфорту. Номерний фонд французьких готелі становив 650 тис одиниць. У 2012 році кількість готелів зменшилась. У Франції 600 готелів призупинили свою роботу через світову економічну кризу. У 2022 році кількість готелів складає 668. Причина в тому, що в країні на туристичний бізнес присуджують великі податки. Країна одержує 7% ВВП за рахунок туризму [33].

Виноградники Франції розташовані на пагорбах східної та центральної частини, що займають 2/3 території, де знаходяться гори середньої висоти, а в північних районах та на заході рівнина 1/3 території і на острові Корсика. Головний гірський хребет Франції – Альпійські гори, де ростуть виноградники. Берег Франції омивається Атлантичним океаном, Ла-Маншем, Північним морем та Середземним морем. Клімат Франції – м'який. Через підвищену вологість виноградні хворіють на грибок. На заході атлантичний клімат у червні +18°C до +25°C, а в січні +7°C. У центрі континентальний клімат у червні +17°C до +24°C, у січні +5°C. На півдні середземноморський клімат у червні спекотний та сухий від +25°C до +35°C, у січні +9°C [18;22].

Атракціями до винного туру в Іспанії 14 виноробних регіонів: Херес де ла Фронтера, Каталонія, Валенсія, Кастилія Леон, Арагон, Кастилія Ла Манча, Мадрид, Андалусія, Наварра, Ріоха, Мурсія, Країна Басків, Ріас Байшас, Галі. Регіонами виноробства також вважаються Канарські та Балеарські острови [11]. На рис. 1.3 представлені винні регіони Іспанії.

Найкращі теруари Іспанії - Тондонія у регіоні Ріоха, Грамона у регіоні Каталонія, Де Мюллер у регіоні Каталонія, Бургос Порта у регіоні Каталонія [12].

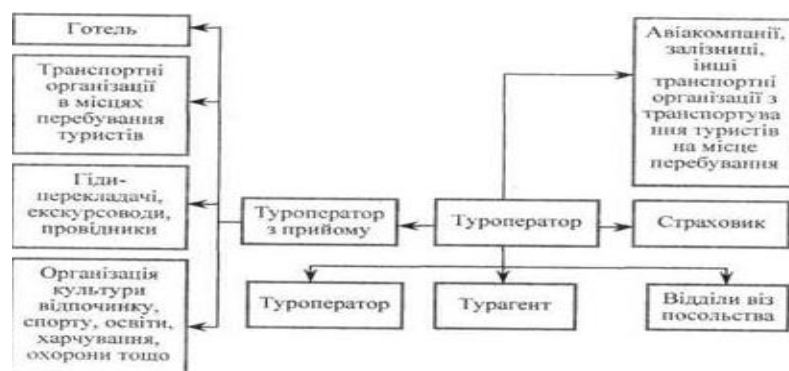
Від Києва до Мадриду на машині 3661 км, час у дорозі 39 годин 50 хвилин. На літаку 2863 км, рейс з пересадкою займає від 5 годин 30 хвилин, до 8 годин 25 хвилин. В Іспанії 29 аеропортів, основним перевізником є авіакомпанія "Iberia". У 2022 році країну відвідало 71 млн. туристів більше, ніж у 2021 році 31 млн. туристів. Розвинена транспортна мережа автобусних та залізничних доріг дозволяє подорожувати без обмежень. Мережа високошвидкісних поїздів керується державною компанією Renfe – однією з найбільших транспортних компаній Іспанії. Тому останнім часом Renfe створює комплексну програму модернізації для скорочення часу в дорозі на 50%. На березі країни розташовані великі круїзні порти. Найважливішими з них за обсягом перевезень туристів є порти Санта-Крус-де-Тенеріфе, Барселони, Валенсії, Пальма-де-Майорка, Лас-Пальмас, Кадіса, Малаги,

1.3. Науково-теоретичні основи створення винних турів

Теоретична основа дослідження у роботі проекту залежить від збору аналізу та огляд наукових теорій з організації винного туру. Вивчено її концепцію, дані та методи дослідження, які стосуються теми, що вивчається. Тема являє собою основу, яка забезпечує наукову роботу інформацією для створення винного туру [4].

Одним з різновидів туристичної програми є організація винного туру. Організація складається з відвідування та вивчення виноробні, винного регіону, сортів винограду та дегустації. На сьогоднішній день, виноградні лози вирощують майже в усьому світі. Розвивають та створюють організацію енотуризму на територіях, велика кількість країн мають туристичні ресурси виноробні та винні регіони [4;5].

Організатором туристичного продукту є туроператор. Компанія, яка створює тематичні тури та домовляється з приймаючою стороною – авіакомпаніями, готельєрами. Туроператор виконує у компанії функції агента. В обов'язках туроператора – це формувати туристичні пакети, оформлення візи, займається бронюю на квитки, для туристів оформляє страховку, займається продажів своїх слуг за винагороду, яку додає до турпакетів [33]. На рис. 1.4 представлено відносини туроператора із суб'єктами у туризмі.



На рис. 1.4 Відносини туроператора із суб'єктами у туризмі [33]

Різниця в ціні туру при покупці через турагента або безпосередньо у туроператора не відбувається – туроператор завжди додає винагороду для турагента у вартість путівки. Великі туроператори тури не продають туристам – вони адресують клієнта до уповноважених турагентств. Винний тур має власну структуру. Туроператори стверджують, що незалежно від виду туру структура завжди одна [13;33]. На рис. 1.5 представлена структура туру.

Виноробні виступають центром комплексного туристичного продукту. В Організацію додають відвідування інших гастрономічних підприємств – ресторани з національною кухнею та сироварні. Реалізують програми влітку та восени [13].

Ми провели глибокий аналіз ринку. Для організації винного туру необхідно вивчити існуючі продукти, які конкурують у регіоні країни [13;33]:

- які компанії пропонують послуги винних турів у конкретному регіоні;
- яку програму вони становлять;
- вартість програми;
- просування;
- відмінність турів від інших.



Рис. 1.5 Структура туру [13;33]

При організації туру необхідно вибрати стиль та концепцію. Туристичний продукт не повинен повторювати концепцію конкурентів, мати

свою унікальність та несхожість від існуючих продуктів. Стиль і тема для концепції [13;33]:

- відвідування великої виноробні;
- відвідування сімейної маленької виноробні;
- відвідування лише одного чи кількох регіонів;
- поєднання винних та гастрономічних підприємств;
- тематичний тур пов'язаний із певною подією;

Певна подія у виноробстві – це щорічні винні фестивалі з нагоди збирання врожаю винограду. Час проведення винних фестивалів з вересня місяця до жовтня. Під час фестивалю відбувається збирання врожаю, де його пресують та проводять віджим. Мета фестивалю провести та зберегти стародавні звичаї та технологію предків.

При складанні туру враховується [8]:

- від концепції туру залежить кількість і тип виноробні та винного району;
- при тривалості туру більше 1-го дня, необхідно додати заселити у гостьовий будинок, що сильно підвищує собівартість туру, коли йдеться про одномісне заселення в номери, а також вирішити питання кого та з ким із гостей заселити, якщо це незнайомі люди;
- яке проживання та харчування у категорії готелю та ресторану;
- трансфер та логістика;
- розваги під час туру – відвідування ресторану, сироварні, пам'яток, зустріч з місцевим гідом, екскурсії [13;14].

Вибір концепції залежить від переваг туристів. Туристи можуть категорично відмовляються від певного виду вина. Одні туристи віддають перевагу червоним винам, іншим білим. Від цього залежить тип виноробні та регіон. Винороби з різних причин не можуть провести екскурсію з тих чи інших причин, тоді має бути альтернатива при організації [8].

Формувати винні тури необхідно з переваг туристів. У винному туризмі знайомляться з культурою країни через вино та міцні напої. У винному туризмі

присуджує різноманітність, програма має бути насиченою. На прикладі Франції можна побачити, що є безліч марок десертних і столових вин, шампанське, кальвадос, коньяк. Варто заздалегідь визначитися з концепцією туру: спробувати та запам'ятати велику кількість різних видів алкоголю неправильно. Поїздку присвятити лише одному виду напою та лише одному чи кільком підприємствам. Тур може бути присвячений шампанському і лише малій частині виробництва цього напою. Кількість винних підприємств у регіоні Шампань близько 18 тис господарств. Вибір місця провидіння обіду, необхідно враховувати кулінарні уподобання своїх туристів. Необхідно знати, якщо турист є вегетаріанцем або навпаки віддає перевагу м'ясним стравам, морепродуктам, рибі. Дізнатися заздалегідь, чи є у туриста алергія на певну їжу. Перевірити меню можливих місць харчування та обговорити з туристами. Тривалість винного туру становить від 2-3 днів до 7-9 днів подорожі винними регіонами країни. Середня вартість тижневого винного туру в популярний винний регіон - наприклад, Ельзас, Бордо, П'ємонт, Каталонія, Тоскана - 2000-2700 євро [18;28].

Прорахувати фінансову складову при організації винного туру [8]:

- прорахувати собівартість одного туру: вартість трансферу, візит на виноробню, якщо він платний, харчування, якщо включено, надані гідом послуги, вартість проживання, реклама;

- вивести собівартість одного туру та собівартість туру на одного учасника туру;

- порахувати скільки потрібно продати турів, щоб вийти на необхідний прибуток та визначити вартість туру для одного учасника;

- Визначити обмеження групи залежно від виду транспорту до 7-8 осіб, до 10-12 осіб, до 20 осіб.

Конструкція туру складається [32]:

- вибір транспортної компанії та організація трансферу;

- відвідати особисто виноробні, ресторани, сироварні та інші локації, дізнатися умови та всі подробиці перед тим, як додати локацію в тур;

- дату туру призначають не пізніше ніж за місяць до дати виїзду.

Під час туру необхідно передбачити візуальну програму: зафіксувати момент можна за допомогою професійного фотографа або сам організатор планує фотосесію. Це для туристів та для самого організатора просування та збір інформації для продажу туру [19].

Організатори збирають групу за такими пунктами [35]:

- просувають тур у соціальних мережах, рекламують та розкривають суть екскурсійної програми;

- опис підприємств, локацій, регіону та день проведення;

- вивчити інтерес, питання, заявки на туристичний продукт.

На прикладі Італії ми вивчили винні тури. Гастрономічні тури Італією відрізняються тим, що розраховані на від 2 до 10 осіб. Тривалість від 3 до 5 днів. Тури від 5 до 7 днів можуть бути з відвідинами інших регіонів. Порівнюють кулінарні та винні традиції [8].

Класична програма винного туру в Італії:

- екскурсія визначними пам'ятками;

- вечеря національної кухні у ресторані або в будинку у італійської сім'ї;

- знайомство з виноробами;

- Дегустація.

Винний тур до Іспанії розрахований на групу із 10 осіб. Подорож починається у великому місті, як Мадрид Барселона, Валенсія та закінчуються маленькими містами. Тривалість туру 4 дні. Тур від 7 днів, має наявність дегустації, екскурсії та дні пляжного відпочинку [13].

До обов'язкової програми входить:

- екскурсія місцевими пам'ятками;

- традиційна вечеря національної кухні у супроводі пісні та шоу фламенко;

- знайомство з виноробами;

- Дегустація;

Статистика даних агенції «Air France» показує, що туристи з України найбільше відвідують винний туризм у Франції у складі культурно-пізнавальних турів близько 80% туристів та пляжно-купальних турів близько 15% туристів. Такий стиль проведення туру пов'язаний із-за високої ціни на гастрономічні та винні тур. Також, дані агенції «Air France» показують, що найпривабливішими винними регіонами для відвідування є найбільш відомі - це Ельзас, Шампань-Арденни, Долина Луари, Бургундія. За даними дослідження "Туризм і вино: французька та міжнародна клієнтура Франції", також проведеного агентства "Air France", практика винних турів з туристами з різних країн світу така [14]:

- придбання винної продукції на місцях близько 54% туристів;
 - візит на виноробне господарство, відвідування підвалів та льоху, участь у дегустації 50% туристів;
 - екскурсія регіоном, знайомлять з природою, архітектурою, подорожі винними дорогами здійснюється на велосипеді, машині або на конях 25-30% туристів;
 - відвідування спеціалізованих музеїв 15% туристів;
 - відвідування ресторанів з автентичною кухнею та вина 9% туристів
- [13;20].

Таким чином, ми вивчили формування та основу для винного туру, яка включає наступні аспекти: цільове призначення туру, розробка туристичного маршруту, планування послуг харчування та перебування, транспортування туристів, туристична програма, послуги медичного страхування. До складу послуг може бути доданий гід-перекладач, керівник туристичної групи, який іноді виконує роль екскурсовода, якщо не завадить місцевим правилам організації екскурсії. Для туристів з метою бізнесу надають послуги спеціаліста з адаптації у місцевості чи регіоні. Перелік туристичних послуг відрізняється від кожного виду туру та програми. Формування туру та його складові програми та комплекс можливих послуг здійснюються за бажанням та за участю самого туриста.

Висновки до 1 розділу

Попит на проведення винного туру в країнах Європи залежить від вина, яке вони виробляють. Сутність винного потенціалу країн Європи залежить від кількості вина, що виробляється ними. На експорт посідає 73% світового виробництва вина від Європи. Італія займає перше місце за кількістю виробництва вина понад 50 млн гектолітрів на рік. Франція посідає друге місце та виробляє 44 млн гектолітрів. Іспанія займає третє місце у світі та виробляє 33 млн гектолітрів. Потенціал країн Європи за кількістю виробленого обсягу винної продукції дозволяє розвитку та просування винного туризму. Винний туризм залежить від виноробних підприємств, коли підприємства потребують розвитку винного туризму у своїх винних регіонах.

Для проведення винного туру потрібно мати певні туристичні ресурси для реалізації. Туристичними ресурсами винного туру є виноробні регіони вина. Італія має 20 винних регіонів. Ландшафт країни переважно гірський. Гірським хребтом є Альпійські гори, знаходяться винні регіони і на яких росте виноград. У Італії переважає субтропічний середземноморський клімат. У Франції 10 винних регіонів переважає континентальний клімат. Альпійські гори є основним хребтом, де ростуть виноградники. В Іспанії 14 винних регіонів є високогірною країною. На території Іспанії є п'ять великих гірських масивів. На півночі переважає океанічний клімат, а на південному сході переважає середземноморський клімат із сильним потоком сухого тропічного повітря.

Створенням винних турів займається туроператор. Організація складається з відвідування та вивчення туристичних ресурсів - це винні регіон, виноробні, сорти винограду та дегустація. Для організації винного туру необхідно вивчити існуючі продукти, які конкурують у регіоні країни. Туристичний продукт не повинен повторювати концепцію конкурентів, і порахувати собівартість одного туру. У вартість туру входить авіапереліт,

трансфер до готелю та до аеропорту, візит на виноробню, якщо вхід платний, харчування, якщо включено до туру, надані гідом послуги, вартість проживання в готелі.

РОЗДІЛ 2

Аналіз використання та розвитку винного потенціалу Португалії

2.1. Економічні та природно-кліматичні умови Португалії

Туризм у Португалії розвивається і має значної ролі у економіки країни. Туризм у Португалії за 2019 рік мав рекорд за кількістю відвідувань у Португалії. Країну відвідало близько 16,4 млн. туристів. У 2020 році з моменту появи пандемії кількість іноземних туристів скоротилася до 3,8 млн туристів. Вважається найгіршим роком для туризму, оскільки вважається, що такий низький показник був у 1980-х роках. У 2021 році туристи почали повертатися до 5,9 млн. туристів. У 2022 році ситуація з туризмом почала покращуватись. Готельна Асоціація Португалії стверджує, що ситуація у сфері туризму у 2022 році досягла лише 85% від рівня у 2019 році. У 2023 році туризм покаже результат близький до пандемії 2019 року [38;42].

Журнал Conde Nast Traveller є престижним і вибирав Португалію неодноразово, як найкращу країну у світі для відвідування туристами. В основу факторів привабливості країни послужили краєвиди, піщані пляжі, національна кухня та високий рівень сервісу. У публікаціях журналу Conde Nast Traveller було відзначено особливу культуру та шарм країни, міст, які поєднують гармонію сучасності та величезною кількістю пам'яток історії Португалії, пляж, пейзаж, природа [37].

Офіційна назва країни – Республіка Португалія. Площа країни 92 340 км². Населення Португалії становить 10 074 432 особи. Столиця – Лісабон. Найбільше місто у країні, де знаходиться головний порт. Населення 544851 осіб. Різниця у часі – у Києві на дві години більше, ніж у Лісабоні. Офіційна мова – португальська. Грошова одиниця – євро. Найбільші міста у тис. осіб: Лісабон – 500, Порто – 240, Фуншал – 112, Коїмбра – 101, Фару – 62,

Гімарайнш, Авейру – 50. Традиційною релігією є християнство у формі католицизм – 90% [31;35].

Країна на карті набуває форми прямокутника. Довжина країни з півночі на південь 560 км та зі сходу на захід у найширшому місці довжина до 215 км. Португалія на Піренейському півострові займає лише 1/6 частина. Межує лише з Іспанією на східних та північних кордонах 1214 км, а берегова лінія 1794 км. Португалія від Іспанії не відрізняються один від одного. Іспанія – єдина країна з якою межує Португалія. Географія чи клімат двох країн не дуже відрізняється. На Рис 1.6 Фізична карта Португалії. Лише клімат Португалії більше під впливом Атлантичного океану, ніж Іспанія. Тиск клімату на півночі та на півдні відрізняються. На півночі більший вплив Атлантики, коли на півдні більший за середземноморський вологий клімат, а на півдні спекотний і сухий [38;40].



Рис 1.6 Фізична карта Португалії [40]

Республіка Португалія є демократичною країною. Країна має встановлену систему управління – це парламентська та президентська. Суд, асамблея, голови та уряд є одним із суверенітету. Головна роль уряду - це дотримання адміністративних функцій, законодавчі, політичні. Представляти проекти та вміня з іншими країнами вести переговори чи з міжнародними організаціями та видавати закони [36].

Прем'єр-міністри та президенти важливі в Португалії та виконують велику роль. На даний момент чинним прем'єр-міністром Португалії є Педро Пассос Коельо, він вступив на свою нинішню посаду 25 червня 2020 року. На даний момент він у Португалії є 13 прем'єр-міністром і лідером соціально-демократичної партії [33].

Держава знаходиться в Південній Європі, розташована на південному заході Піренейського півострова. Має північно-східні кордони лише з однією державою – Іспанія. Рік заснування королівства Португалія у 1143 році. Омивається Атлантичним океаном на південному заході країни. У територію Португалії входить автономні регіони - архіпелаг Азорські острови та Мадейра. В архіпелаг Мадейри входять острови Порту Санту, Мадейра, Селваженш та Дезерташ. До складу Азорського архіпелагу входять дев'ять островів: Піку, Корву, Сан-Мігель, Флореш, Грасіоза, Санта-Марія, Сао Жорже, Терсейра, Фаял [40].

Розвинуто сектор легкої промисловості. Багато відомих брендів замовляють пошиття одягу на португальської фабриці. Португалія у 2000 році посіла 35-те місце у світі серед найбагатших економік. У 2022 році, враховуючи ВВП на душу населення, економіка Португалії посідає 45-е місце [38].

Економіка Португалії будується і має базу на секторі пов'язана з виробництвом, сфера послуг та промисловість, що представляється на 21,3% та 76,2%. Формується у країні Валовий Національний Продукт. Сільське господарство Португалії помітно знизилося у десять разів [38].

У Португалії фінансова криза дається взнаки з 2008 року і сильно заважає розвитку економіки країни. Відбувається обсяг проблем, з якими бореться уряд Португалії. Відбувається у країні рівень дефіциту державі, рівень боргу зростає. Уряд намагається стимулювати економіку та державний бюджет [40].

Із-за кордонів з Іспанією та особливостей географічного розташування присуджує сильний зв'язок з ринком Іспанії: розвинена система залізничних колій, а також енергетичні ресурси країни та банківські системи обох піренейських країн мають все тісніший зв'язок і переплітаються, відбуваються все в тіснішу взаємодію [26].

Одним із найшвидше зростаючих секторів у економіці є індустрія туризму, а також будівництво, страхові та банківські послуги. Конкурентоспроможною галуззю можна вважати хімічну, машинобудування, кольорову та чорну металургію. Розвивається лісове господарство. Для економіки Португалії евкаліптові дерева є "золотою нафтою", поставляючи на експорт папір і целюлозу [30].

Статистика туризму показує, що Португалію щороку відвідує близько 10 млн туристів. Цифри зростають із приростом відсотків рік у рік. У 2022 році сектор португальської економіки, що сильно розвивається, приносить близько 10 млн євро доходу. На сьогоднішній день туризм становить 7% ВВП Португалії і 18% експорт [37].

Головні продукти, які експортує Португалія – взуття та текстиль, обладнання для машини, хімічна промисловість, целюлоза, папір, виготовлення пробки для вин, шкіряна сировина.

У Португалії є всі умови для розвитку бізнесу. Рейтинг складений Світовим банком з огляду на всі зручності та легкість відкриття та ведення бізнесу. Португалія посіла 24 місце у світі серед 189 країн [40].

Іншими галузями країни, економіки та промисловості є і роблять свій внесок легка промисловість як взуття, текстиль, виготовлення шкіряних

виробів, виробництво цементу, будівництво, нафтопереробний завод, вироби із пластику, сталь, туризм та виробництво вина.

Для економіки країни грає величезну роль промисловість туризму. Дедалі більше, з допомогою туризму, національного доходу формується. Туризм є цінним та головним джерелом іноземної валюти [32].

Найбільша частина Португалії найбільше присвячує сільському господарству небагато зусиль і ресурсів у розвиток. Нині у сільському господарстві експорт негаразд розвинений. Багато сил і ресурсів йде на підтримку торгівлі та сектору послуг, що включає і державні послуги, роздрібну торгівлю та оптову, нерухомість і фінанси та банківські. Рівень життя залежить від зусиль уряду Португалії. Найбільша база даних у країнах вивчається їхній рівень життя. Португалія займає 25 місце у світі за якістю життя після Гонконгу, Китаю, Іспанії, Італії [35].

У 2014 році відбулося засідання, де обговорювали 15 об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО, 14 об'єктів були включені до списку через культурні критерії. Громадяни визнали, що троє з них визнаються у світі шедеврами людського генія, і один об'єкт — за природними критеріями. Ще одинадцять об'єктів знаходяться на території Португалії і мають включитись до списку Світової спадщини [6].

Португальський туристичний сезон розпочався краще, ніж у інших країнах Європи. Португалія знаходиться далеко від українського конфлікту та створює гарну атмосферу для розвитку туризму.

Конфлікт на території України залучив із собою підвищення цін на енергетичні ресурси і спричинив різке зростання інфляції. Різке зростання цін приваблює зростання на всі інші товари та послуги. Продукти харчування, освітлення готелів, квартир, будинків. Ціна в рази вища, ніж до час воєнних конфліктів та пандемії. Високі ціни впливають зниження рівня відвідуваності туристами.

У Португалії виникли труднощі або зіткнулася з однаковою проблемою для всіх країн Європи. Вихід із пандемії та несподіваний спалах конфлікту на

території України. За весь час проведення країни в карантині в пандемію, економіка країни сильно ослабла і потребувала виправлення. Галузь туризму до пандемії становила 16% ВВП Португалії. На даний момент країні необхідно відновити і оновити цю галузь [40].

Краєвид Португалії відрізняється один від одного. На півночі Португалії є гірський та горбистий ландшафт. Головна характеристика північного ландшафту - це невеликі ферми та виноробні господарства з виноградниками. Північні регіони прохолодніші за південні, є багато опадів, що позитивно позначається на сільському господарстві [9].

У Португалії налічується кілька великих річок. Перша річка починається в Серра-да-Естрела – це найвищі гори у материковій частині Португалії. Річки Міхо, Гвардіана та Дору піднімаються на території Іспанії та впадає в Атлантичний океан. Тагус – головна річка в Португалії. Бере свій початок в Іспанії, впадає в Атлантичний океан, поділяє країну на дві географічні області.

На півдні Португалії ландшафт країни має горбисту та поранену. Клімат країни більш спекотний та сухий, ніж на півночі. Найкращою точкою на півдні країни є район Алграва. Район Алграве можна охарактеризувати ловом риби та напрямками в галузі туризму. Південний регіон вважається найсприятливішим для проведення туризму та зі стабільним +27С. У зимовий час тепло, як у західній Європі, а літній сезон теплий з величезним переважанням сонця. Відсутня сильна спека та дощі [9].

Ще одна складність в індустрії туризму - це у сфері обслуговування брак кадрів у туристичному бізнесі. У першому районі працювали в ресторанах та готелях лише 275 800 осіб за 2022 рік, що на 35 500 осіб менше, ніж за такий самий період у 2019 році. Але порівняно з минулим роком спостерігається зростання на 45 500 осіб, така кількість людей не може покрити попит та забезпечити високий рівень обслуговування [38].

Португальська берегова лінія поширена широко з мальовничим ландшафтом та великою кількістю казкових пляжів; Район Алгарве у всьому світі відомий завдяки своїми фантастичними пляжами та красивою береговою

лінією. Особливість південного узбережжя Португалії - це Ріа Формоза, яка є захоплюючим заповідником, його довжина понад 180 км з піщаними островами і будинками під час міграційних періодів навесні і восени для численних різних птахів [37].

Португальська берегова лінія у північній та центральній частині має свої особливості. Багато красивих та піщаних пляжів оставляє 563 км на тлі гострих скель та дивовижної природи.

Клімат Португалії, як і погода в країні відрізняється і є кращим для туристів. Не надто холодно та неспекотна. З півночі на південь має різноманітний клімат. Погода відрізняється від одного регіону до іншого. В цілому, Португалія має сонячне та тепле літо та м'яку весну, зиму та осінь з вітром та опадами. Зима починається наприкінці листопада та триває до лютого. Жовтень, Березень, квітень, як правило, дуже м'який і літній період з травня по вересень [6].

Срібне узбережжя та Лісабон знаходяться в центральних районах країни. Є поєднання атлантичного та середземноморського клімату, що означає прояв спекотного та сухого літа та м'якої зими. У внутрішніх регіонах країни, а саме у центральній Португалії може бути спекотне літо протягом усього сезону. Температура не нижче 30 градусів, і в цей час з Атлантики приходить свіжий потік вітру і охолоджує прибережні райони країни [6;8].

На півночі країни переважно випадає більше опадів, ніж улітку країни. Температура нижча, але немає заморозків. У центрі країни присуджує коливання у температурі. На півдні від річки Тежу, є найбільші річки Португалії на яких є вплив на середземноморський клімат з досить сильним та спекотним, тривалим літом та короткою зимою з незначними опадами. У кліматі Мадейри переважає середземноморський клімат із досить комфортною температурою протягом усього року, на Азорських островах переважає помірний морський клімат із опадами [9].

2.2. Загальна характеристика виноробних зон у Португалії

Португалія є невеликою країною, яка має безліч виноробень, які можна відвідати і туристичних визначних пам'яток. Стандартний вік деяких виноробень Португалії становить близько двохсот років і вони мають великий досвід у бізнесі з виготовлення найкращих вин у всьому світі. При відвідуванні Португалії винні регіони відомі та користуються великою популярністю серед туристів своєю якісною мадейрою та портвейном. Є певний список винних регіонів: Дору, Алентежу, Мадейра, Дан, Віну Верде, Кулареш, Байрада [9]. На рис. 2.1 винні регіони Португалії.

Виноробство – це технологічний процес, який складається з виробництва вина з винограду, ягід та плодів фруктів.

Основні сорти винограду, що культивуються: Арінту, Мальвазія Фіна, Тінта Амарела, Лоурейру, Алікант Буше, Арагонеш, Семільйон, Тоуріга Насьональ, Фолгазао, Вьюзінью, Серсіаль, Альварінью, Трінкадейра, Каштелао, Тінтаагра Мола, Баштард [24].



Рис. 2.1 Винні регіони Португалії [9]

Регіони відрізняються своїми кліматичними та географічними особливостями, через що зростає певний сорт винограду. У країні росте близько 152 сортів білого винограду та 166 сортів червоного.

Винний будинок Кокберн розташований у регіоні долини Дору - у 1815 році було засновано портовий будинок у долині річки Дору. Через долину протікає річка. Цією річкою проводиться кілька різних круїзів. Круїзний туризм можна поєднувати з винним туром, але це інша тема для іншого. Відкриття Кокберне призвело до відкриття кількох різних вин, якими можна насолодитися, деякі з яких витримка триває близько десяти або навіть двадцяти років. При дегустації вина знаєш, що п'єте щось високої якості, від компанії, яка справді знає свою справу та дбає про свій продукт [13;23].

Виноробня Доу в Порту - торговець, якого звали на ім'я Бруно да Сілва, почав імпортувати португальське вино до Лондона в 1798 році, і незабаром його син приєднався до бізнесу і допоміг створити компанію під назвою «Сільва та Коени». Згодом у Португалії було створено виноробню Dow Port Winery, і незабаром вона почала виробляти одні з найкращих вин у країні. Можна придбати їх чудові вина сьогодні у достатній кількості. Деякі з їхніх вин витримувалися понад сорок років [9].

Порт Фонсеска у 1822 році була заснована виноробня і до 1840 стала однією з великих експортерів португальського вина. Сьогодні вона виготовляє багато різних вин, як і будь-яка інша виноробня, має власну витриману колекцію. На виготовлення вина витрачається час, але на витримку в будь-якому випадку йдуть роки, але їхня десятирічна колекція викликає подив, вона досить вишукана [6;4].

Тейлора - з усіх виноробних Португалії, саме компанія Taylor's знаходиться в країні портів. Ця компанія належить і повністю управляється сім'єю. Виноробня існує близько чотирьох століть, розпочавши свою діяльність приблизно 1830 року. Компанія досі належить одній сім'ї та не збирається змінюватись найближчим часом. Це справді жива спадщина і свідчення того, чого можна досягти, якщо докласти достатньо зусиль [9;20].

Варре - найстаріша виноробня Португалії, яка існує найдовше. Дослідники не впевнені, як довго існує виноробня, але ми знаємо, що за записами видно, виноробня належить до 1670 року. Попит на вино був великий [9;14].

Виноробня показує, що коли робиш крок назад бачиш не просто творців чудового алкоголю, бачиш велику частину португальської історії. Це багата і барвиста історія, і якщо ви ще не зрозуміли, вино відіграло величезну роль у розвитку кожної країни. У країні є ще багато виноробень, доступних для відвідування та дегустації, і їх пошук вимагатиме лише швидкого пошуку чи опитування місцевого населення. Можуть бути навіть доступні екскурсії, які приведуть до найкращих виноробень країни. Такі тури, швидше за все, включатимуть розміщення і навіть пристойну передісторію про те, як виникла кожна виноробня і чого вона досягла за цей час [11].

Винні господарства поєднують гастрономічний та винний туризм. Гастрономія доводить поєднання науки, мистецтва та стилю вживання гарної їжі. Португальці виробляють свій особливий стиль, поєднуючи вино зі стравами.

Кухня Португалії відома на весь світ своєю різноманітністю страв, включаючи безліч видів та м'яса, риби, ракоподібних, сирів та десертів. Ця багата культура розширила свій вплив на гастрономічний світ, надавши сусіднім країнам широкий вибір спецій та смаків [5].

Гастрономія гордиться своєю історією і спирається на зв'язки з традиціями. У цій країні переважає помірний клімат і можливість ловити рибу цілий рік. У багатих долинах займаються процесом вирощування оливок та винограду. Країна має складні іригаційні системи, які існували протягом багатьох років, дозволили цій маленькій країні прославитися своєю їжею та винами [20].

У португальській кухні традиційно використовують спеції з Індії та включають цікаве поєднання шафрану, каррі, перцю, коріандру, імбиру, паприки. Вони використовуються в поєднанні з багатьма їхніми блюдами, щоб забезпечити унікальний досвід.

Португальська кухня відома не тільки стравами з морепродуктів, але також готують за ароматними рецептами м'ясо. Будь то стеки, свинина чи птиця, португальська гастрономія диктує багатий маринад чи спеції. Часто ці соуси включають вино чи часник. Існують різні рецепти з різних регіонів, які пропонують багату різноманітність приготування страв у цій країні [38].

Сири, які виготовляє Португалія, є делікатесом і прекрасним доповненням до вина. Під час обіду в португальському закладі, офіціант часто приносить як закуску страву з сиром та хлібом. Популярний сир, виготовлений з вівці на найвищій вершині Португалії в регіоні Серра-да-Ештрела. Цей сир можна порівняти через ніжний смак і гладку консистенцію.

Португалія має різновидів сиру і кожному з них потрібне своє вино. Смак якого може відрізнитись від солодкого до міцного залежно від того, як довго він витримувався. Є також козячий сир та інші страви, які можна їсти окремо або з вином [14].

Португальська кухня не залишається без десертів. Близько двохсот варіантів випічки. Історія каже, що коли кілька сотень років тому маври завезли в країну цукрову тростину, католицькі монастирі набули репутації завдяки виробленій ними випічці. Багато з цих страв було виготовлено на честь релігійного свята.

У Португалії доступні фрукти, які додають до десертів.

Незалежно від того, чи подається він окремо або в поєднанні з випічкою, вибір варіюється від манго до дині або соковитого винограду та ананасів, вирощених у цьому регіоні [13;14].

Обід необхідний без келиха вина, а Португалії пропонують близько ста сортів. Вибір великий зі столових вин та спеціалізовані та незвичайні, є вибір. Унікальність вина Португалії визначається і відрізняється залежно від того, в якому регіоні було вирощено виноград, а також особливості зміни витримки, погоди та ґрунту [32].

Особливість портвейн в тому, що має великий вміст алкоголю до 23% і дотримується суворих правил виробництва. Смак вина залежить від урожаю,

сорту деревини та тривалості витримки кожен келих є унікальною сумішшю смаків. Червоне вино молодше і має смак трохи солодкий, в той час, як вина рубінового кольору витримуються довше і мають сильніше поєднання смаків. Білі портвейни золотистого кольору з різноманітними уподобаннями віком до 40 років [15].

Вино Мадейра названо на честь регіону, де вирощують та готують вино – на острові Мадейра. Смак мадейри різноманітний від м'якого солодкого вина, відомого під назвою Мальвазія, до насиченого напівсухого Боал. Ці вина найкраще підходять як закуска або десертне вино, щоб доповнити кінець трапези.

Для страв із морепродуктами і навіть із птицею найкраще поєднуються вина Vinho Verde. На смак найбільше нагадує шампанське з низьким вмістом алкоголю, всього близько 10%. Це вино відрізняється своїм солодким та легким смаком [5;26].

Для вживання страв із червоним м'ясом потрібне спеціальне вино. Червоні вина з регіону Дао мають приємний темний колір і добре поєднуються з гострішим м'ясом, дичиною та відомими сирами з регіонів. У цьому регіоні також виробляють білі вина, наповнені цитрусовими відтінками, які часто подають до смаженого м'яса, а також добре поєднуються з міцними сирами.

Вживання рибних страв добре вино Vucelas. Воно добре поєднується і дуже сухе вино. З нового популярного сорту винограду «Мускаталь» виходить багате та солодке вино з медовим смаком. Його витримують від п'яти до двадцяти п'яти років і з нього виходить дивовижне десертне вино [26].

Виноробні регіони Португалії допомагають познайомитися не тільки з винними продуктами регіону, але й спробувати місцеву гастрономічну кухню. Уміння поєднати вино та страви з національної кухні, цим займаються винні господарства.

Португалію можна розділити і є материком на якому видно смужку, яка просувається з півночі на південь в південно-західній частині Піренейського півострова. Країна має розміри близько 650 км завдовжки та завширшки: від

покритих пишною зеленню долин Мінью та Вінью Верде та Трас-ос-Монтес з Трансмонтано до пляжів та виноградників Алгарве на півдні.

На Азорських островах не росте нічого особливого, в невеликих кількостях, тим самим випиваючи всі самі, не залишаючи нічого на експорт. Так що вони менш привабливі для виноробства, ніж своєю туристичною стороною [9].

У Португалії переважно морський та помірний клімат. Португалія може багато чого запропонувати виноробам. Найкращими регіонами вважаються теруари країни. Теруари не так багато, як у Франції чи Італії, але, проте, існують значні відмінності між її горами, річковими долинами, піщаними прибережними рівнинами та багатими на вапняк прибережними пагорбами [9;15].

З боку західної Атлантики є високий рівень опадів. Гарний клімат для врожаю. Але більша кількість опадів викликає «протоки» значно підвищують ризик виникнення грибкових захворювань на більшості ділянок – крім тих, що добре продуваються.

Виноробні регіони всередині країни, такі як Дору і Трансмонтано, як правило, краще пристосовані для виробництва якісних вин: у них сухіший мезоклімат і алювіальні ґрунти піддають лозу стресу, змушуючи розвивати кореневу систему, що сприяє більш різноманітному раціону харчування і як наслідок – багатшому складу виноматеріалу [27].

Португалія враховує, що рівень розвитку виноградарства в сучасному руслі пропонує надійний інструментарій контролю подібного випадку, виробники у прибережних регіонах – таких як Лісабон та на півострові Сетубал – не мають проблем із отриманням високих урожаїв, якщо стоїть таке завдання. У таких сприятливих родючих умовах якість може бути досягнута лише за рахунок обмеження врожайності, правильної підрізки та розумного «зеленого збирання» [6;9].

2.3. Структура туристичних ресурсів Португалії

Португалію відвідує близько 10 млн туристів за різними туристичними напрямками. Для розробки та просування туру необхідні туристичні ресурси. Туристичними ресурсами можна вважати об'єкти, що оточують нас під час поїздки. У Португалії багато винних регіонів та виноробні. Їх ділять на північні та південні регіони [30].

Туристичними ресурсами називають об'єкти та інші види ресурсів на території країни, які задовольняють духовні потреби туристів у процесі подорожі, вони створюють туристичне враження та відновлення фізичних сил - історичні, природно-кліматичні, соціокультурні об'єкти [20].

Туристичними ресурсами Португалії можна виділити винні регіони: Дору, Алентежу, Мадейра, Дан, Вина Верде, Кулареш, Байрада.

Наприкінці серпня до початку вересня відбувається винний фестиваль на Мадейрі. На рис. 2.2 Винний фестиваль Мадейри [6].



Рис. 2.2 Винний фестиваль Мадейри [6]

Ціль фестивалю – влаштувати фестиваль на честь напою мадейри. Влаштовують танці, шоу програму. Свято відбувається при збиранні врожаю

та виготовлення вина. На вулицях ставлять столи, готують страви, проводиться дегустація. Однією з головних подій є збирання врожаю і приготувати свій власний напій - мадера і є найбільшими виробниками мадейри в Рібейра та Жанела, а також Сао Віченте, Кампанаріо, Порто да Круз, Фуншал, Естрейто, Камара де Лобос, Рівейра Брава, Канісо. Винні регіони знаходяться на острові Мадейра. Фестиваль на святі мадери вважається туристичним ресурсом [9].

У Португалії щороку святкують народження португальської кориди 14 серпня. Головна відмінність між іспанською та португальською коридою - це те, що зараз биків не вбивають. У кориді дотримується кодекс честі, але це дуель між людиною та биком. У такий день добре поєднати винний туризм із відвідинами на кориду [11].

Свято «Фешта-душ-Табулейруш» або називається по іншому свято на честь хлібних кошиків. На рис. 2.3 Свято хлібних кошиків [35].



Рис. 2.3 Свято хлібний кошиків [35]

Цей захід проходить лише раз на чотири роки, у ці дні місто перетворюється на дуже великий квітковий кошик. У святі беруть участь багато молодих дівчат на параді свята. Відбудеться парад із чоловіків, які грають на волинці і відповідають за піротехніку. Дівчата прикрашають квітами

свої кошики із хлібом і прикрашають себе та інших дівчат квітами на голови жінок. Чоловіки допомагають дівчатам зберігати рівновагу. Замикають парад візки повністю наповнені хлібом, м'ясом та вина. Жителі міста вивішують із вікон покривала з різнокольорових квітів, вулиці прикрашаються, а учасників закидають квітами [19].

Свято на честь народження Іоанна Хрестителя. Рис. 2.4 Свято Іоанна Хрестителя [6]. У цей день відзначається день літнього сонцестояння. Свято пов'язане з культом сонця. Характерні риси свята - це розпалювання багаття, смолоскипа не лише у селах, а й на майданах у великих містах. Люди з релігійними переконаннями ходять на свято зі смолоскипами. Португальці католики і вони вірять у силу очищення через вогонь. У місті Порту свято проводиться на площі під назвою Праса-да-Лібердаде. День проведення свята 24 червня уночі. Місто Брага вважається католицьким містом усієї Португалії. Свято у цьому місті тривало два дні. Виконують танець царя Давида. На острові Мадейрі все небо вкрите та освітлюється феєрверками. А на Азорських островах - це найбажаніше і найбільше, найпопулярніше свято. У день свята має бути вогонь [31].



Рис. 2.4 Свято Іоанна Хрестителя [6]

Відвідування фестивалю на честь гастрономії у місті Сантарені. На рис. 2.5 Гастрономічний фестиваль у місті Сантарені [15].



Рис. 2.5 Гастрономічний фестиваль у місті Сантарені [15]

Місто Сантарен знаходиться на річці Тежу на правому березі. Щороку свято проводять наприкінці жовтня. Починається гастрономічний фестиваль, коли приїдуть найголовніші гості – це найкращі шеф-кухарі з усіх регіонів країни змагаються за звання найсмачнішої страви фестивалю. На фестивалі присуджують шедеври кулінарії. Правила фестивалю такі, страви готують із тих продуктів, які виростили на батьківщині шеф-кухаря. Головна мета фестивалю – це захист та просування національної португальської кухні. Найпопулярніші страви - це вироби з мису та риби, морепродукти, супи та десерти. Найкраще побачити місто Сантарені з висоти пташиного польоту на повітряній кулі [15;17].

Португалія має схожі риси з Іспанією. Португалія має багато своїх особливостей, які хоче показати усьому світу. Має вплив католицької церкви на різні сфери життя. це свідчить про особливості культури. Найбільша церква у Португалії знаходиться у центральній частині Португалії. У місті Фатіма є собор богоматері. Це місце для постійних релігійних свят та місце для паломників. Відзначаються дні святих. Святий Гонсал або святий Педру вони

покровителі міста Лісабона. Цього дня організують фестивалі, карнавали, феєрверки, народні гуляння. Організують театральну виставу на основі біблійного сюжету. На день святих влаштовують ярмарки.

У центральній частині Португалії є найдовша берегова лінія з усіх існуючих областей. Пляжний сезон триває не так довго, як на півдні країни в Алграве. Берегова лінія країни є піщані пляжі в довжину з наявністю холодних вод Атлантичного океану. У провінції зберігають три великі від руйнування. Вони призначені для лову риби та промисловості. Регіони для лову риби Фош, Фігейра, Авейра, Назар. На території багато заповідників. У місті Коїмбра був відкритий перший у Португалії університет у 1290 р. між Порту та Лісабоном. На півдні країни багато міст із багатою історією: Алкобаса, Лейрія. Ці міста славляться своїми замками та монастирями, в яких колись монахи та черниці виробляли вино. Для побожного католика місто Фатіма є місцем паломництва. На рис. 2.6 місто Фатіма є місцем паломництва [13].



Рис. 2.6 Місто Фатіма є місцем паломництва [13]

Комплекс туристичних ресурсів залежить від природно-кліматичних, географічних, соціокультурних об'єктів. У країні виділяються природні

області - на півночі країни переважає гірська-лісова, а на півдні розташована переважно рівнина з вічнозелених чагарників середземномор'я.

Столицею острова Мадейра є Фуншал. Місто багате на архітектуру, релігійні обряди. Велика кількість виноробні з виробництва мадейри. Є міська ратуша, палаци, фортеця-палац Святого Лаврентія. Є наявність музеїв про церковне мистецтво. У столітті є садиби, сади. На рис. 2.7 Фізична карта острова Мадейра [26].



Рис. 2.7 Фізична карта острова Мадейра [26]

Найбільший острів на архіпелазі Азорських островів вважається Сан-Мігель. Його визначною пам'яткою є музей на честь Мочадо Карлоса. Наявність церкви Святого Себастьяна та Святої Петри. Присуджує палац. Є найстаріший будинок на острові – будинок Карлоса Бучідо. На острові залишилися сліди активності вулкана. Мінеральні джерела вогняне озеро та гарячі джерела [6].

На острові Флоріш привабливі особняки та церкви переважно у стилі бароко. Є сім озер і водоспад Рібейра Гранджі, які утворилися в кратерах згаслих вулканів [16].

Висновки до 2 розділу

Отже, одним із найбільш швидко зростаючих секторів економіки Португалії є промисловість у туризмі. Статистика туризму показує, що Португалія щорічно відвідує близько 10 мільйонів туристів. Португалія займає п'яте місце за кількістю іноземних туристів. У Португалії фінансова криза дається взнаки з 2008 року і сильно заважає розвитку економіки країни, а також конфлікт на території України залучив із собою підвищення цін на енергетичні ресурси та викликавши різке зростання інфляції. У Португалії виникли проблеми. Вихід із пандемії та несподіваний спалах конфлікту на території України. Погода та клімат Португалії відрізняється і є найкращим для відвідування туристами. Португалія має сонячне та тепле літо та м'яку весну, зиму та осінь з вітром та опадами.

Таким чином у невеликій країні Португалії є велика кількість винних регіонів. Вік стандартної виноробні близько двохсот років і мають великий досвід у бізнесі з виробництва вина. При відвідуванні Португалії винні регіони відомі та користуються великою популярністю серед туристів своєю якісною мадейрою та портвейном. Виноробні надають дегустацію вин та страв, тим самим поєднуючи, створюючи та популяризують винний та гастрономічний туризм Португалії.

Таким чином у Португалії є багато туристичних ресурсів, які можуть бути використані для винного туру – це винні регіони такі, як Дору, Алентежу, Мадейра, Дан, Вина Верде, Кулареш, Байрада. На їх основі можна організувати фестивалі вина в Мадейрі, великі та маленькі виноробні створюють тури поєднуючи винний туризм з відвідуванням тематичних фестивалів чи інших подій, свято народження португальської кориди, а також свято на день хлібних кошиків, багато християнських свят, як народження Іоанна Хрестителя, великі фестивалі гастрономії у місті Сантарені. Португалія багата на туристичні ресурси та створення та проведення турів. У Португалії

є найдовша берегова лінія з усіх існуючих областей. пляжний сезон триває не так довго, як на півдні країни в Алграве. Берегова лінія країни є піщані пляжі в довжину з наявністю холодних вод Атлантичного океану.

РОЗДІЛ 3

Розробка та просування винного туру до Португалії

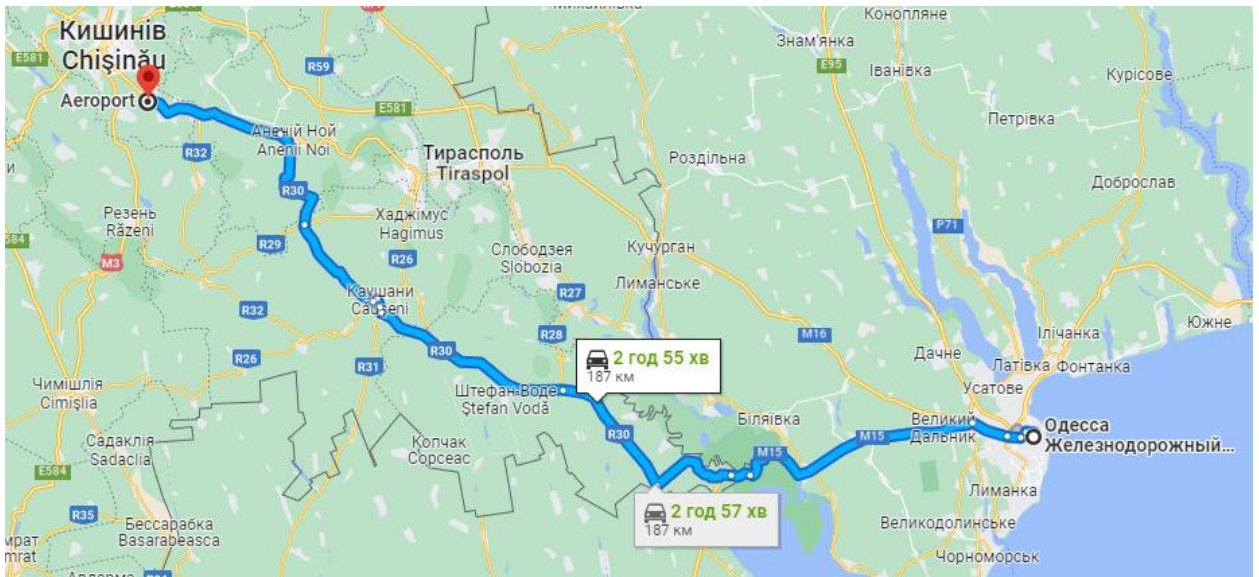
3.1. Основні відомості про винний тур «Алту-Дору – виноградне серце Португалії»

Аналіз використання та розвитку винного потенціалу Португалії показав, що у країні є всі можливості для проведення винного туру. Тури проводяться на виноробні у винному регіоні з метою показати виробничий процес. Знайомлять із сортами винограду та культурою країни. Португалія знаходиться далеко від українського конфлікту та створює гарну атмосферу для розвитку туризму для того щоб забути про військовий конфлікт та відволіктися від поганих новин [17].

Нами вирішено створити тур до Португалії. На даний момент на території України відбуваються воєнні дії, через що аеропорти тимчасово не працюють. Туроператори пропонують українцям відпустку з вильотом через сусідні країни, такі як Молдова, Польща та країни Балтії. Наприклад, такі компанії, як Air Moldova, Fly One, Turkish Airlines, Lot, TAP Portugal, HiSky Europe, Ryanair розробили переліт через Молдову, але дістатися до міжнародного аеропорту Кишинів потрібно на автобусі з Одеси [].

Час у дорозі на автобусі 2 години, 55 хвилин. Поїздка здійснюється на мікроавтобусі пасажиромісткістю, яка 15 осіб. На рис. 3.1 Маршрут с Одеса – Кишинів автобусом [19].

Громадянам України для перетину кордону Молдови не потрібна віза. На сьогоднішній день громадяни України вважаються біженцями через військову агресію з боку Російської Федерації. Через воєнний конфлікт громадянам України надається статус біженця від органу Молдови у справах управління біженців, який можуть не приймати.



3.1 Маршрут з м. Одеса – Кишинів автобусом

Громадяни України та члени їх сімей можуть перебувати на території Республіки Молдова до 13 серпня 2023 року. Згідно з Розпорядженням № 21 Комісії з надзвичайних ситуацій Республіки Молдова, обмеження 90 календарних днів перебування на даний час не діє. На територію Молдови дозволяється в'їжджати за наявності посвідчення особи – це внутрішній паспорт громадянина України без закордонного паспорта або вид на постійне проживання в Україні, а для дітей свідоцтво про народження. Проїзд через молдовська-румунський кордон та Кишинівський аеропорт. На рис. 3.2 Маршрут с Кишинів – Порто авіапереліт.

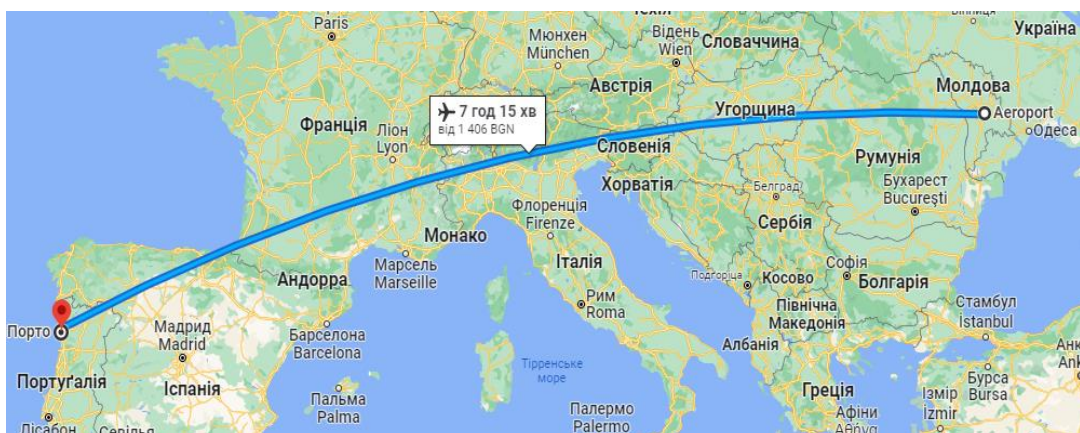


Рис. 3.2 Маршрут з м. Кишинів – Порто авіапереліт

Здійснюється переліт с Кишинів до міста Порту через компанію HiSky Europe и Ryanair. Переліт здійснюється з пересадками.

Маршрут до Португалії: Кишинів – Мілан – Порту. Рис. 3.3 Квиток до Порту.

Кишинів → Порту Тривалість: 8h 0m

13:20
пон, 10.07

Кишинів · KIV
Міжнародний аеропорт Кишинів

2h 20m ✈️ **HiSky Europe**

Інформація про сполучення

Перевізник **HiSky Europe**

Номер рейсу **H4 483**

14:40
пон, 10.07

Мілан · BGY
Milan Bergamo International Airport

🕒 Пересадка: 2h 55m

🚶 У вас самостійний трансфер у м. Мілан. Перегляньте інформацію щодо ризиків, пов'язаних із цим туристичним лафхаком.

17:35
пон, 10.07

Мілан · BGY
Milan Bergamo International Airport

2h 45m ✈️ **Ryanair**

Інформація про сполучення

Перевізник **Ryanair**

Номер рейсу **FR 4638**

19:20
пон, 10.07

Порту · OPO
Аеропорт Порту

Рис. 3.3 Квитки до Порту

Час у дорозі до Порту 8 годин, 0 хвилин.

Час у дорозі до Кишинів 6 годин, 10 хвилин.

Маршрут до Молдови: Порту – Валенсія – Кишинів. На Рис. 3.2 Білет до Кишинів.

Тривалість туру: 5 днів 4 ночей.

Протяжність маршруту від Кишинів до Порту: 3 971 км

Протяжність маршруту від Одеса до Кишинів: 194 км

Протяжність маршруту всього: 4165 км

Маршрут: Одеса – Кишинів – Порту – Піньян – Порту – Кишинів – Одеса.

Ціна туру за 1 людину: 903 євро

Ціна туру за 8 людей: 7224 євро

В ціну входить:

трансфер,

страхування,

проживання в готелях,

сніданки в цих готелях,

екскурсії.

Обслуговування починається і закінчується в місті Одеса, Україна.

Тур розраховано на 8 туристів.

Порту → Кишинів Тривалість: 6h 10m

19:50 суб, 15.07	Порту · OPO Аеропорт Порту	
1h 25m	Ryanair	^
	Інформація про сполучення	
	Перевізник	Ryanair
	Номер рейсу	FR 1710
22:15 суб, 15.07	Валенсія · VLC Міжнародний аеропорт Валенсія	

Пересадка: 1h 15m

У вас самостійний трансфер у м. Валенсія. Перегляньте інформацію щодо ризиків, пов'язаних із цим туристичним лафхаком.

23:30 суб, 15.07	Валенсія · VLC Міжнародний аеропорт Валенсія	
3h 30m	FLY ONE	^
	Інформація про сполучення	
	Перевізник	FLY ONE
	Номер рейсу	5F 514
4:00 нед, 16.07	Кишинів · KIV Міжнародний аеропорт Кишинів	

Рис. 3.2 Квитки до м. Кишинів

3.2. Програма винного туру «Алту-Дору – виноградне серце Португалії»

Як було сказано раніше розробка та організація винного туру це трудомісткий процес, який займає багату часу і не допускає помилок. Не правильне підібране устаткування може зіпсувати враження у туриста від подорожі.

При розробці програми винного туру, необхідно враховувати побажання туриста, а саме, в яку виноробню він хоче потрапити, який вид вина він любить та який сорт винограду він хотів би вивчити.

Ми розробили винний тур в район Алту-Дору у місті Порту, як спосіб відпочити.

Нижче можна побачити розроблений винний тур в виноробному районі Алту-Дору, який показано у вигляді таблиці (табл. 3.1)

Таблиця 3.1

«Алту-Дору – виноградне серце Португалії»

День 1	
9:00	виїзд з міста Одеса
12:00	прибуття до аеропорт Кишинів
13:20	виліт із міста Кишинів
14:40	прибуття до міста Мілан
17:35	виліт із міста Мілан
19:20	прибуття до міста Порту
19:30-19:50	трансфер до готелю
20:00-20:20	заселення до The House of Sandeman - Hostel & Suites
20:20	вільний час
День 2	

8:00-9:00	сніданок у готелі
10:00-12:10	відвідування виноробні Caves Cálem
12:10-13:30	піша прогулянка по мосту Понті-ді-Дон-Луїш
13:40-14:30	відвідування Кафедрального собору Порту
14:30-15:30	Вільний час
15:40-16:40	відвідування Палацу Болсу
17:00-18:20	круз по річці Дору
18:20-18:40	повернення до готелю
18:40	вільний час
День 3	
8:00-9:00	сніданок у готелі
10:00-10:20	виїзд з готелю
10:20-10:40	перенесення речей до автобусу
10:40-10:50	посадка в автобус
10:50-12:20	трансфер до району Алту-Дору місто Піньян
12:30-12:40	Заселення до Hostel Douro Backpackers
12:40-13:40	вільний час
13:40-15:50	відвідування виноробні Quinta da Foz
16:10-17:10	відвідування ресторану Veladouro
17:10-18:00	вільний час
День 4	
8:00-9:00	сніданок у готелі
10:00-13:30	відвідування виноробні Quinta do Jalloto - Family vineyards
13:40-14:40	вільний час
14:50-16:00	піша прогулянка до Caminho do Divino Espírito Santo
18:00-18:20	повернення у готель
18:20	вільний час

День 5	
8:00-9:00	сніданок у готелі
10:00-10:20	виїзд з готелю
10:20-10:50	перенесення речей до автобусу
11:20-13:20	відвідування виноробні Quinta do Sagrado
13:30-15:20	відвідування виноробні Quinta de La Rosa
16:00-18:30	трансфер до аеропорту міста Порту
19:50	виліт із місто Порту
22:15	прибуття до міста Валенсія
23:30	виліт з міста Валенсія
4:00	Прибуття до міста Кишинів
4:00-7:30	прибуття до міста Одеса

Тур не може бути цілим, якщо в ньому немає екскурсій. Екскурсії виконують функцію навчання та знайомлять туриста з країною. Проста прогулянка визначними пам'ятками допомагає отримати нову інформацію, дізнатися про історію цього місця.

Таблиця 3.2

Основні дані екскурсії «Знайомство з містом Порто»

День 2	
Тривалість	7 годин 30 хвилин
Маршрут	Виноробня Caves Cálem - міст Понті-ді-Дон-Луїш - Кафедрального собору - Палацу Болсу – круїз
Довжина	1,5 км
За способом пересування	Пішохідна
По місцю проведення	Міська
По складу і кількості учасників	До 8 людей
Назва екскурсії	«Знайомство з містом Порто»

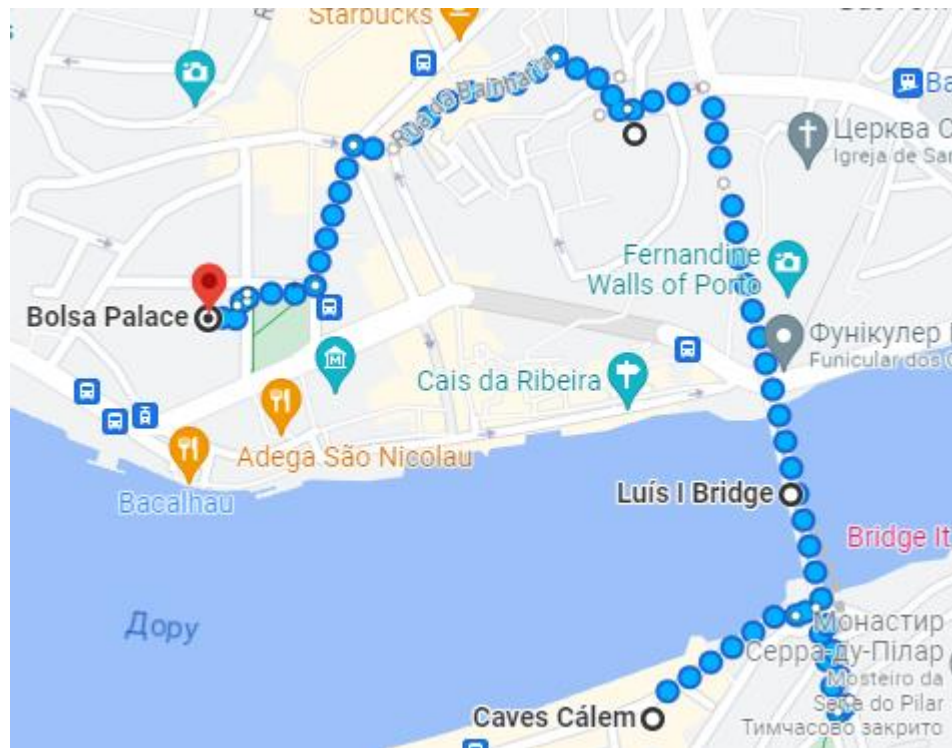


Рис. 3.3 Екскурсія «Знайомство з містом Порто»

Короткий опис. На екскурсії можна побачити, яке місто Порто у перший день. Сама по собі набережна річки Дору є головною визначною пам'яткою міста. Порту батьківщина знаменитих вин і має велику кількість винороб. Кафедральний собор і палац розкривають історію міста Гарне місце для відпочинку, а також набережна Дору - один з об'єктів охорони ЮНЕСКО.

Круїз по річці Дору знайомить нас містом. Ми пропливаємо під шістьма мостами та слухаємо історію міста та країни загалом. Знайомство з собором і палацом залишає сильні відчуття. Португальці дбайливо ставляться до своєї архітектури. На березі є житлові будиночки, прикрашені старовинними різьбленими витонченими балкончиками. Португалія має свій архітектурний стиль, який називається мануеліно, на честь короля Мануел щасливий.

«Знайомство з виноробством міста Піньян»

День 3	
Тривалість	3 годин 30 хвилин
Маршрут	виноробня Quinta da Foz – ресторан Veladouro
Довжина	270 м
За способом пересування	пішохідна
По місцю проведення	Міська
По складу і кількості учасників	До 8 людей
Назва екскурсії	«Знайомство з виноробством міста Піньян»



Рис. 3.4 Екскурсія «Знайомство з виноробством міста Піньян»

Місто Піньяно одне з найкращих маленьких міст з розвитком виноробні в районі Алту-Дору. Місто знаходиться поруч із річкою Піньяо, де впадає в Дору і славиться виробництвом портвейну. Заради портвейну приїжджають

туристи. Окрім відпочинку на природі серед горбистих вершин головна розвага – це екскурсії на виноробні. Там можна дізнатися про традиційний кріплений португальський напій.

Таблиця 3.4

Виноробне господарство у місті Піньян

День 4	
Тривалість	5 годин 30 хвилин
Маршрут	Quinta do Jalloto - Family vineyards - Caminho do Divino Espírito Santo
Довжина	1,3 км
За способом пересування	Піший
По місцю проведення	Місцевий
По складу і кількості учасників	До 8 людей
Назва екскурсії	«Виноробне господарство у місті Піньян»



Рис. 3.5 Екскурсія «Виноробне господарство у місті Піньян»

Екскурсія дозволяє вивчити місцеве винне господарство та продегустувати найкращий у районі Алту-Дора портвейн. Погуляти головною вулицею міста, на причалі знаходяться прогулянкові човни. У магазин можна придбати вино.

Таблиця 3.5

Останній день у місті Піньян

День 5	
Тривалість	4 години 20 хвилин
Маршрут	Виноробня Quinta do Sagrado - Quinta de La Rosa
Довжина	290 м
За способом пересування	Пішохідна
По місцю проведення	Міська
По складу і кількості учасників	До 8 людей
Назва екскурсії	«Останній день у місті Піньян»

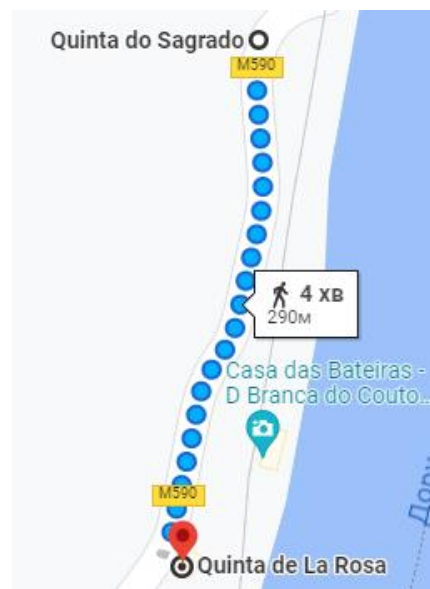


Рис. 3.6 «Останній день у місті Піньян»

3.3. Розрахунок вартості туру

Розроблений винний тур призначений для дорослої вікової категорії. В основу туру лежать піші прогулянки, але у разі віддалених пам'яток використовують туристичний транспорт для переміщення на великі дистанції.

Ми вивчили та склали вартість послуг та розміщення у готелях, екскурсії, трансфер, транспорт, страховка для туристів, харчування представлено у таблиці. У таблиці вказані дані туру та розрахована вартість туру на 1-у особу в групі та розрахувати вартість на всю туристичну групу. Усі витрати на організацію туру наведено у таблиці.

Таблиця 3.4

Ціновий механізм винного туру

Трансфер	360 євро за 5 дня (сума на 8 туристів), тобто на 1 туриста сума складе 45 євро. Одеса – Кишинів – 50 євро Кишинів – Одеса – 50 євро Всього – 145 євро
Страхування	323 грн = 8 євро
Готелі	The House of Sandeman - Hostel & Suites – 20 євро + 1 ніч = 40 Hostel Douro Backpackers – 20 євро + 1 ніч = 40 Всього – 80 євро
Екскурсії	Виноробня Caves Cálem – 19 євро Кафедрального собору Порту – безкоштовно Палац Болсу – безкоштовно без екскурсії Круїз по річці Дору – 18 євро

	Виноробня Quinta da Foz – 18 євро виноробня Quinta do Jalloto - Family vineyards – 19 євро виноробня Quinta de La Rosa – 19 євро виноробні Quinta do Sagrado – 19 євро Всього – 112 євро
Харчування	Включено тільки сніданки в готелях
Транспорт	квиток на літак "туди і назад" – 476 євро

Трансфер: 145 євро

Страхування: 8 євро

Готелі: 80 євро

Екскурсії: 112 євро

Білет: 476 євро

Собівартість туру:

$145+8+80+112+476 = 821$ євро

Прибуток від туру складатиме 10%

$821+10\% = 903$ євро

903 євро – вартість туру за 1 людину

Чистий прибуток:

$903-821 = 82$ євро

Таким чином, ціна туру для туриста складатиме 903 євро за 1 людину.

$903 \times 8 = 7224$ євро.

Наступний момент є дуже важливим етапом і складовою для просування туристичного продукту. Найбільш ефективно поширення інформації про запропонований винний тур буде з використанням кількох каналів, враховуючи при цьому:

охоплення як найбільшої кількості адресатів, яким можна донести до нього повідомлення у звичайних умовах;

враховувати чи є можливість використовувати певний канал у будь-який необхідний момент;

загальні витрати на одну публікацію певного рекламного повідомлення; знижки на багаторазовість; вартість одного рекламного контакту з урахуванням тиражу і вартості;

можливість керувати показником на управління каналами і передавати повідомлення конкретній цільовій групі;

Всіх цих дій може просто не вистачати для просування туру. Реклама має ресурси і здатна привернути увагу як до туру так і до компанії.

Для просування винного туру пропонуємо скористатися наступними шляхами для інформування цільової аудиторії про захід. Визначитись із цільовою аудиторією, для кого розрахований тур, кому він підходить. Наприклад, це можуть бути любителі вина чи професіонали, які хочуть підвищити кваліфікацію. Що цікаво туристам, які у них мотиви, бажання, заперечення - вид вина, які вони вважають за краще або сорти винограду, і в якому регіоні:

- пряме звернення поштою чи кур'єрською доставкою;

- робота з існуючими базами даних джерелами для бази даних слугують результати попередніх туристичних заходів.

В інтернеті можна зробити свій власний сайт або розсилки на спеціалізованих сайтах; підготувати текст для розсилок та новим передплатникам.

Скориставшись досвідом проведення акційних заходів, туристичний агенції в якості каналу просування даного продукту, можна запропонувати провести конкурс, а призовий фонд – знижка на туристичний продукт.

Розроблення різноманітного довідкового матеріалу про запропонований тур у вигляді буклетів, флаєрів, невеликі довідників, в яких вказано програма

туру інших туристичних компаній, також допоможе розповсюдити інформацію про новий тур та знати свою цільову аудиторію туристів.

Для просування винного туру, найважливішими каналами просування є реклама в засобах масової інформації. У маркетингової політики реклама є компонентом, яка спрямована на інформування туристичних маршрутів. Від реклами багато залежить чи вибере клієнт запропонований тур. Реклама має характер, який необхідно знати для того, щоб правильно просувати тур. Реклама має більш інформативний характер, більше у інтернеті, на сайтах, статі, новини.

Отже, етап просування туристичного продукту є важливою частиною діяльності туристичного підприємства, а також розробка і створення туристичного продукту складно, але ще складніше її просувати. Момент просування є важливою частиною для діяльності туристичного підприємства і від нього залежить, чи зможе туристична агенція реалізувати свій туристичний продукт. Тому, для туроператора дуже важливим етапом своєї діяльності є якісне проведення рекламної реклами.

Уряд Португалії визначає, що головною метою політики в області в'їзного туризму є створення сучасного високоефективного і конкурентоспроможного туристичного комплексу, що забезпечує широкі можливості для задоволення потреб португальських та іноземних громадян в різноманітних туристичних послугах. Основним завданням розвитку в'їзного туризму в Португалії є формування сучасної маркетингової стратегії просування туристичного продукту на внутрішньому та міжнародному. Виконання вказаного завдання вимагає:

- розробити та реалізувати рекламно-інформаційних програм з в'їзного туризму, в тому числі створення циклів теле і радіопрограм для Португалії та зарубіжних країн, а також проведення регулярних рекламно – інформаційних компаній в засобах масової інформації;

- видання каталогів, буклетів, карт та іншого рекламно – інформаційної друкованої продукції;

-організації та проведення міжнародних туристичних виставок, у тому числі створення єдиного національного стенду із залученням органів виконавчої влади у сфері туризму;

-забезпечення діяльності закордонних представництв по туризму, що виконують функції рекламно – інформаційних офісів, в рамках діяльності торгових представництв Португалії;

-організації мережі інформаційних центрів для іноземних туристів в місцях проходження найбільш туристичних потоків при інформаційній підтримці органу виконавчої влади у сфері туризму.

Висновки до 3 розділу

Проведений аналіз показав, що Португалія розвиває та використовує свій потенціал для розвитку туризму. У країні є можливості, що розвиваються. Основу відомості про винний тур грає розроблений нами тур. Португалія знаходиться далеко від військових конфліктів і створює атмосферу розслаблення та розвитку туризму для того, щоб забути про військовий конфлікт та відволіктися від поганих подій. Основу туру становить перетин кордону іншої країни, щоб дістатися аеропорту. Авіапереліт, а саме придбання квитків на від'їзд та приліт. Відвідування винних регіонів та виноробні, а також трансфер, проживання в готелях, страхування, сніданки в готелях, екскурсії.

Нами вирішено створити тематичний тур про вино а Португалії. Провести у районі Алту-Дору у місті Порто. Країна далеко знаходиться від військового конфлікту і має спокій на території.

Тривалість туру: 4 днів 3 ночей.

Протяжність маршруту: 4159 км.

Маршрут: Одеса – Кишинів – Порту – Алту-Дору – Порту – Кишинів – Одеса.

Ціна туру за 1 людину: 903 євро

Ціна туру за 8 людей: 7224 євро

В ціну входить:

Трансфер: 145 євро

Страхування: 8 євро

Готелі: 80 євро

Екскурсії: 112 євро

Білет: 476 євро

Обслуговування починається і закінчується в місті Одеса, Україна.

Тур розраховано на 8 туристів.

ВИСНОВКИ

Потенціал країн Європи у винні залежить від кількості та якості виробленого ними вина. На експорт продають 73% кількості вина, що виробляється з Європи. Італія є лідером та виробляє 50 млн. гектолітрів на рік. На другому місці Франція виробляє 44 млн. гектолітрів. На третьому місці Іспанія виробляє 33 млн гектолітрів. Для країн Європи виробництво винної продукції вважається за потенціал та основу для розвитку та просування винного туризму. Винний туризм залежить від виноробних підприємств, коли підприємства потребують розвитку винного туризму.

Для проведення винного туру необхідні певні туристичні ресурси для реалізації. Ресурсами винного туру є виноробні регіони з виробництва вина. В Італії налічується 20 регіонів, де всі регіони виробляють вино. Краєвид країни щодо гірський. Гірський хребет – Альпійські гори, на яких знаходяться винні регіони та на яких зростає виноград. У Італії переважає субтропічний середземноморський клімат. У Франції переважає континентальний клімат та 10 регіонів з виробництва вина. Альпійські гори є основним хребтом, де ростуть виноградники. В Іспанії 14 винних регіонів – високогірна країна. На території Іспанії є п'ять великих гірських масивів.

Туроператор займається організацією винних турів. Тур складається з відвідування та вивчення туристичних ресурсів – це винний регіон та виноробні. Для організації винного туру вивчають існуючі продукти, які у регіоні країни. Не повинно бути повторень у концепції конкурентів. У вартість туру входить авіапереліт, трансфер до готелю та аеропорту, візит на виноробню, харчування, послуги гіда, вартість проживання в готелі.

Туризм є сектором економіки Португалії, що швидко зростає. За статистикою, близько 10 млн туристів відвідують Португалію щороку. Займе 5 місце в Європі за кількістю іноземних туристів. У Португалії фінансова криза заважає розвитку економіки країни, а також конфлікт на території України

залучив за собою підвищення цін на енергетичні ресурси та спричинивши різке зростання інфляції. Погода та клімат є найкращими для відвідування туристів.

Таким чином у невеликій країні Португалії є велика кількість винних регіонів. Вік стандартної виноробні близько двохсот років і мають великий досвід у бізнесі з виробництва вина. При відвідуванні Португалії винні регіони відомі та користуються великою популярністю серед туристів своєю якісною мадейрою та портвейном. Виноробні надають дегустацію вин та страв, тим самим поєднуючи, створюючи та популяризують винний та гастрономічний туризм Португалії.

У Португалії є багато туристичних ресурсів, які використовують для винного туру – Дору, Алентежу, Мадейра, Дан, Вина Верде, Кулареш, Байрада. На їхній основі організують фестивалі вина в Мадейрі, свято народження португальської кориди, день хлібних кошиків, багато християнських свят, народження Іоанна Хрестителя, гастрономічний фестиваль у місті Сантарені. Португалія багата на туристичні ресурси та проведення турів.

Проведений аналіз показує, що Португалія розвиває та використовує потенціал для розвитку туризму. У країні є можливості, що розвиваються. Основу відомості про винний тур грає розроблений нами тур. Португалія знаходиться далеко від військових конфліктів і створює атмосферу розслаблення та розвитку туризму для того, щоб забути про військовий конфлікт та відволіктися від поганих подій. Основу туру становить перетин кордону іншої країни, щоб дістатися аеропорту. Авіапереліт, а саме придбання квитків на від'їзд та приліт. Відвідування винних регіонів та виноробні, трансфер, проживання в готелях, страхування, сніданки в готелях, екскурсії.

Ми створили винний тур до Португалії. Провести тур у районі Алту-Дора у місті Порто. Країна далеко знаходиться від військового конфлікту та має спокій на території.

Тривалість туру: 5 дні 4 ночі.

Протяжність маршруту: 4165 км

Маршрут: Одеса – Кишинів – Порту – Піньян – Порту – Кишинів –
Одеса.

Ціна туру за 1 особу: 903 євро

Ціна туру за 8 осіб: 7224 євро

У ціну входить:

Трансфер: 145 євро

Страхування: 8 євро

Готелі: 80 євро

Експерсії: 112 євро

Квиток: 476 євро

Обслуговування починається та закінчується у місті Одеса, Україна.

Тур розрахований на 8 туристів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Повітряний кодекс України: Закон України від 19.05.2011 р. №3393-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 48-49. С. 536
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17#Text>
2. Про автомобільний транспорт: Закону України зі змінами від 16.10.2020 р. № 2344-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14#Text>
3. Барановська В. М. Міжнародний туризм. В-К.: Центр навчальної літератури., - 2019. – с. 344
4. Басюк Д. І. Науково-теоретичні основи розвитку винного туризму. Географія та туризм: науковий збірник. К.: Альтерпрес, 2012. Вип. 19. С. 28-37.
5. Басюк Д. І. Винний та гастрономічний туризм: глобальні тренди та локальні практики: монографія; за наук. ред. Вінниця : ПП «ГД «Едельвейс і К», 2017. 318 с
6. Визначні місця Португалії [Електронний ресурс] - <https://www.tripzaza.com/ru/destinations/dostoprimechatelnosti-lissabona-foto-i-opisanie>
7. Винні регіони Італії [Електронний ресурс] - <https://www.simpletravel.ru/journal/mesta/vinnye-regiony-italii/>
8. Галасюк. С. С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності. В-К.: Центр навчальної літератури., - 2019. С. 178
9. Географія і клімат в Португалії [Електронний ресурс] - <https://www.portugalproperty.com/ru/guide-to-portugal/living-in-portugal/geography-and-climate>
10. Горшкова Л. Розвиток винного туризму як спеціалізованого виду туристичної діяльності / Л. Горшкова // Науковий вісник Ужгородського національного університету. - 2018. - Вип.17. - С. 68-71.
11. Економічна ситуація у Португалії- <https://withportugal.com/immigration/economia-portugal-2022>

12. Іспанії винні регіони [Електронний ресурс] -
<https://simplewine.ru/articles/academy/ispaniya-kratkiy-putevoditel-po-vinam-strany/>
13. Король О. Д. Організація туристичного туру. В-К.: Центр навчальної літератури., - 2016. – с. 144
14. Мальська М. П. Туризм у містах. В-К.: Центр навчальної літератури., - 2019. – с. 224
15. Мальська М. П. Туристичне країнознавство. Європа. 2-ге видання. Навчальний посібник. В-К.: Центр навчальної літератури., - 2019. – с. 224
16. Мунін Г. Б. Маркетинг туризму: економіко-організаційні аспекти: підручник. К.: Кондор, 2011. 430 с.
17. Нездоймінов С. Г. Локальний кластер винного туризму як фактор територіального розвитку. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Адміністративно-територіальні та економічно-просторові кордони регіонів», КНЕУ, 19-20 березня 2020 р. С. 350-354.
18. Окладнікова Є. А. Міжнародний туризм. Географія туристичних ресурсів світу В-К.: Корона-Прінт., -2019. – с. 398
19. Поняття туристичних ресурсів, їх властивості [Електронний ресурс] -
<https://stihi.ru/2015/05/20/1327>
20. Повний гід по регіону Алту-Дору [Електронний ресурс] -
<https://www.iberian-escapes.com/guide-to-the-douro-valley-wine-region-ru.html>
21. Регіони Франції [Електронний ресурс] -
<https://www.simpletravel.ru/journal/mesta/vinnye-regiony-frantsii/>
22. Розвиток винного туризму та виноробства у світі: історія та сучасний стан [Електронний ресурс] - <https://web.snauka.ru/issues/2016/01/62942>
23. Розвиток виноробства у Німеччині –
<https://winestreet.ru/article/champagne-guide/1456/>

24. Mason R. Wines of Portugal. Classic Wines Library. Infinite Ideas Ltd, 2019. 320p
25. Mason R. Port and Douro. Classic wine library. Infinite Ideas Ltd, 2018. 418p
26. Mason R. Madeira: the islands and their wines. Classic wine library. Infinite Ideas Ltd., 2016. 215p
27. Levin B. Port and Douro. Guides to wines and the best vineyards. Infinite Ideas Ltd. 2020. 104p
28. Mason R. Wines and Vineyards of Portugal. The Mitchell Beasley Classic Wine Library. Miller / Mitchell Beasley. 2019. 368p
29. Hall R. Rough guide to Portugal. Classic Rough guides. 2019. 536p
30. Hall M. Wine Tourism Around the World. Camboune Brock, Macionis Nik. Winepress Ltd., 2011. 312 p.
31. Amaral L. The Modern Portuguese Economy in the Twentieth and Twenty-First Centuries. Palgrave Studies in Economic History. 2020. 363p
32. Godfrey S. The Port Companion. A Connoisseur's Guide. Macmillan General Reference. 1997. 456p
33. Sue Epstein B. Strong, Sweet and Dry: A Guide to Vermouth, Port, Sherry, Madeira and Marsala. Reaktion Books. 2020. 240 p
34. Suckling D. Vintage Port: The Complete Wine Spectator Guide for Consumers, Collectors, and Investors. Wine spectator. 1990. 339p
35. Holland J., Leslie D. Tour Operators and Operations: Development, Management & Responsibility. CABI. 2017. 292p
36. Dunlop F. National Geographic Traveler Portugal, 4th Edition. National Geographic. 2021. 272 p
37. Batabyal D. Managing Sustainable Tourism Resources. Advances in Hospitality, Tourism, and the Services Industry. IGI Global. 2018. 330p
38. Dalgado D. The Climate of Portugal and Notes on Its Health Resorts. Classic Reprint. Forgotten Books. 2018. 528p
39. Steves R. Rick Steves Portugal. Travel Guide. Rick Steves. 2023. 403p

40. Steves R. Geography of Portugal. National Geographic Adventure. Maps of the National Geographic Society. 2022. 209p
41. Sumners J. A There's more than Port in Portugal. The Unpretentious Guide to Portuguese Wine. IGI Global. 2023. 129p
42. Costa L., Lains P., Miranda M. Kindle Edition An Economic History of Portugal. Cambridge University Press. 2016. 368p

ДОДАТКИ

Наукова праця

МЕДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ВИННИХ ДЕГУСТАЦІЙ

Яблокова А.А., студентка СВО «бакалавр» факультету ТВтаТБ

Одеський національний технологічний університет,

м. Одеса

Вино складається в основному з води, вуглеводів, органічних кислот, мінералів, спирту, поліфенолів та ароматичних сполук. Згідно з дослідженнями, щоденне вживання певної кількості червоного вина може запобігти різноманітним хронічним захворюванням. Присутність антиоксидантів у їжі та напоях знижує ризик серцево-судинних захворювань, деяких видів раку та діабету, знижує артеріальний тиск у пацієнтів з гіпертонією. Винні поліфеноли, особливо ресвератрол, антоціани та катехіни, є найбільш ефективними антиоксидантами вина. Ресвератрол активний у профілактиці серцево-судинних захворювань, нейтралізуючи вільні кисневі радикали, він проникає через гематоенцефалічний бар'єр та захищає мозок та нервові клітини. Він також протидіє утворенню згустків крові чи тромбів.

У дослідженні Health Professionals Follow-Up Study найбільш виражений ефект вина спостерігали при його споживанні, еквівалентному 15 г на день (відповідає 150-180 мл на день). Епідеміологічні дані свідчать про те, що баланс ризику та користі є найкращим при споживанні вина у діапазоні 1-2 келихи на день. Вживати вино та інші алкогольні напої не рекомендується людям із захворюваннями нервової системи, проблемами ШКТ та тиском. Вино не можна пити тим, хто переніс інсульт, страждає на хвороби Паркінсона та Альцгеймера, деменцію, епілепсію та інші порушення головного мозку. Медичні поради потрібні для дегустації вин. Декілька основних правил, яким потрібно слідувати. Нежить перешкоджатиме тому, щоб винні аромати досягли своєї мети. Прийом ліків (антибіотики, антидепресанти або гормональна терапія) може тимчасово змінити ваші почуття.

Є вагомі докази того, що помірне (1-2 келихи на день) споживання вина зменшує ризик судинних подій. Помірне вживання вина дозволяється особами, які мають серцево-судинне захворювання та одержують відповідні терапевтичні засоби. За відсутності протипоказань у здоровому харчуванні та способі життя незначне чи помірне споживання вина може покращити стан здоров'я.

Науковий керівник – канд. геогр. наук

Орлова М.Л

ПРЕЗЕНТАЦІЯ
результатів наукових досліджень до
кваліфікаційної роботи бакалавра

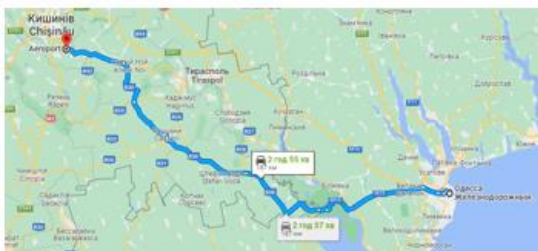
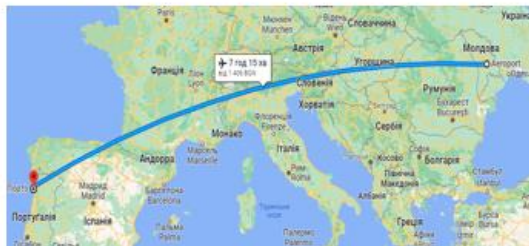
Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 Кафедра туристичного бізнесу та рекреації

Презентація
 ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА
НА ТЕМУ: «РОЗРОБКА ТА ПРОСУВАННЯ ВИННОГО ТУРУ В
ПОРТУГАЛІЮ»

ЗДОБУВАЧКА: АНАСТАСІЯ ЯБЛОКОВА

КЕРІВНИКИ: НАТАЛЯ ДОБРЯНСЬКА
 В'ЯЧЕСЛАВ ІВАНЧЕНКОВ

ОДЕСА - 2023



Основні відомості

Тривалість туру: 5 днів 4 ночей.

Протяжність маршруту від Кишинів до Порту:
3971 км

Протяжність маршруту від Одеса до Кишинів:
194 км

Маршрут: Одеса – Кишинів – Порту – ПІНЬЯН –
Порту – Кишинів – Одеса.

Ціна туру за 1 людину: 903 євро

В ціну входить: трансфер, страхування,
проживання в готелях, сніданки в цих готелях,
екскурсії.

Обслуговування починається і закінчується в
місті Одеса, Україна.

День 1	
9:00	виїзд з міста Одеса
12:00	прибуття до аеропорт Кишинів
13:20	виліт із міста Кишинів
14:40	прибуття до міста Мілан
17:35	виліт із міста Мілан
19:20	прибуття до міста Порту
19:30-19:50	трансфер до готелю
20:00-20:20	<u>заселення до</u> The House of Sandeman - Hostel & Suites
20:20	вільний час

Кишинів → Порту Тривалість: 8h 0m

13:20
пон, 10.07

Кишинів · KIV
Міжнародний аеропорт Кишинів

2h 20m

HiSky Europe

Інформація про сполучення

Перевізник: HiSky Europe

Номер рейсу: H4 483

14:40
пон, 10.07

Мілан · BGY
Milan Bergamo International Airport

Пересадка: 2h 55m

У вас **самостійний трансфер** у м. Мілан. Перегляньте інформацію щодо **ризиків, пов'язаних із цим туристичним лафхаком**.

17:35
пон, 10.07

Мілан · BGY
Milan Bergamo International Airport

2h 45m

Ryanair

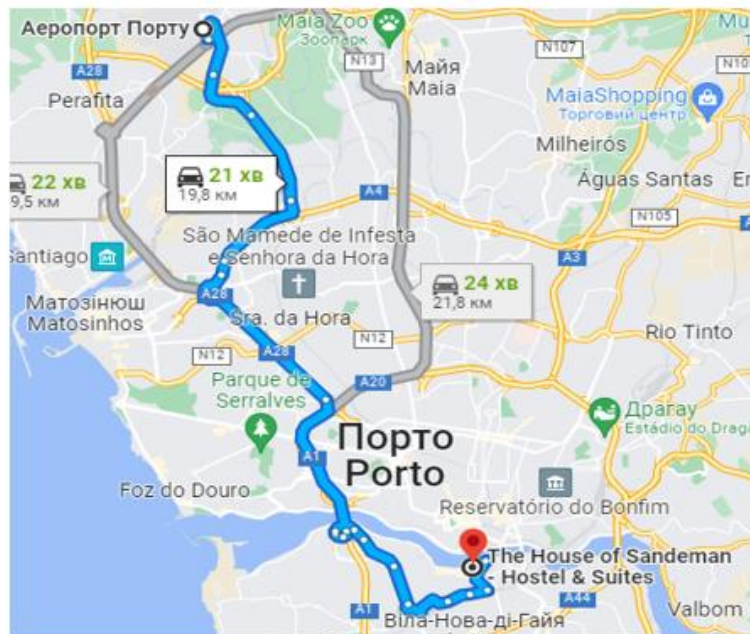
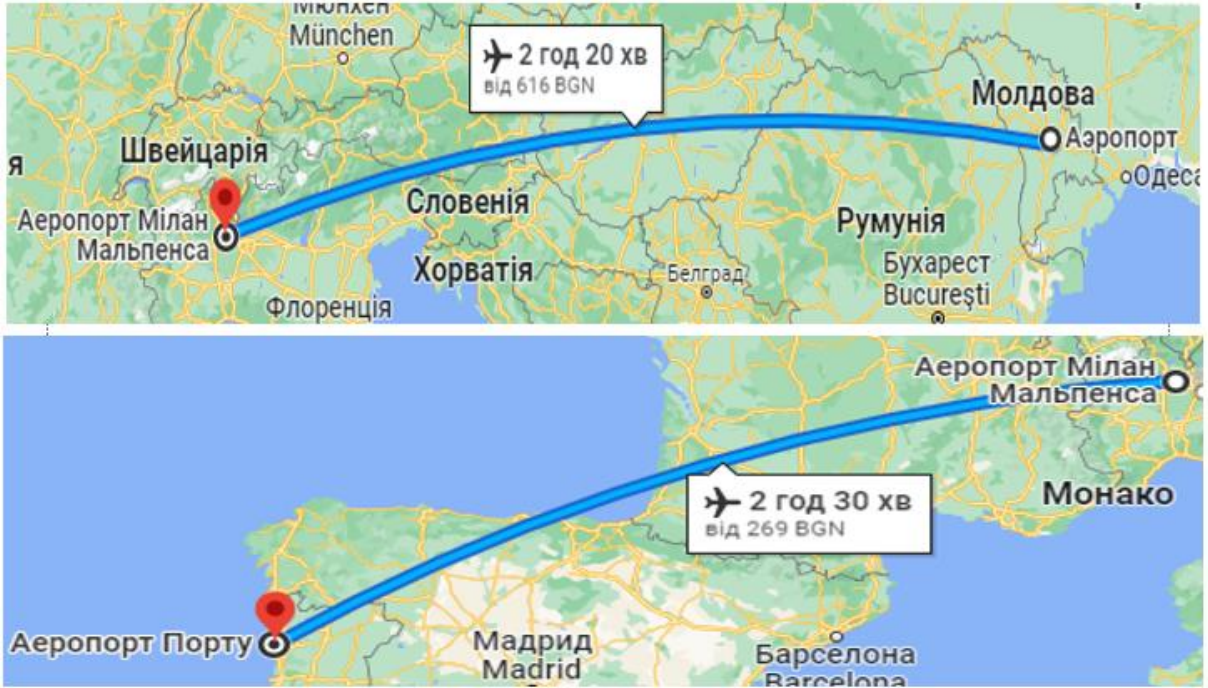
Інформація про сполучення

Перевізник: Ryanair

Номер рейсу: FR 4638

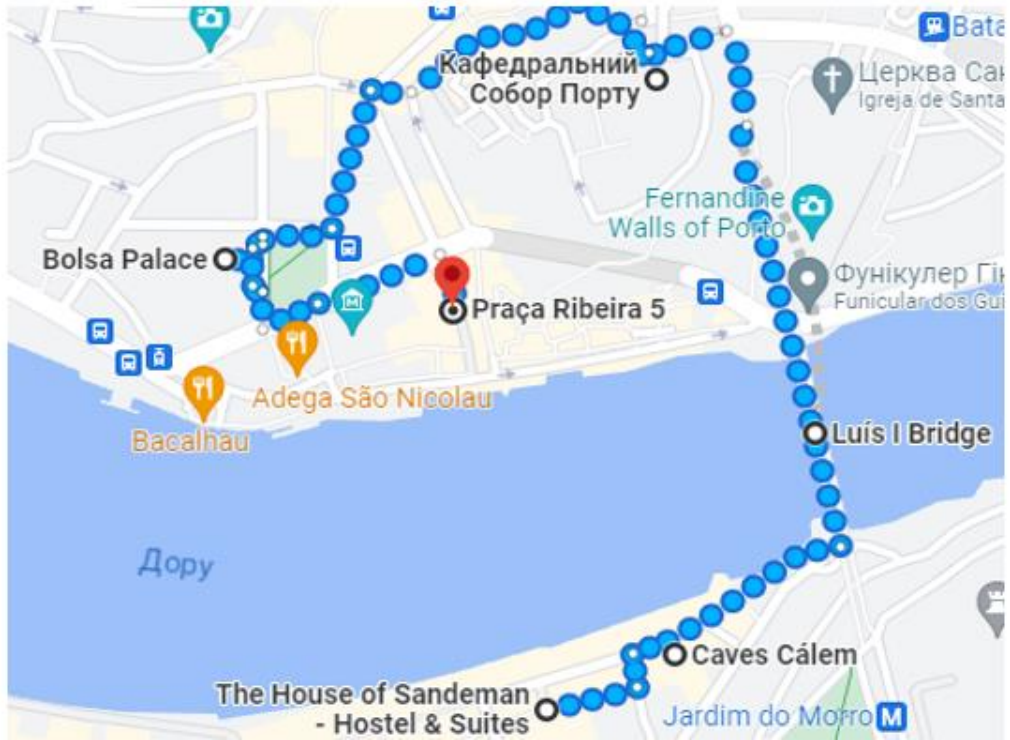
19:20
пон, 10.07

Порту · OPO
Аеропорт Порту



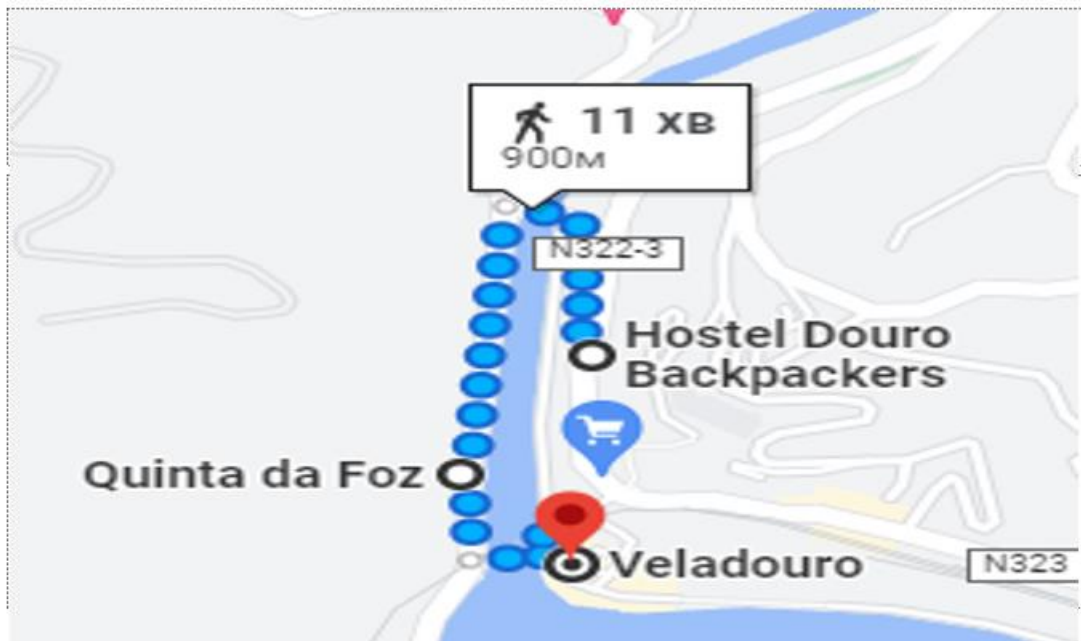
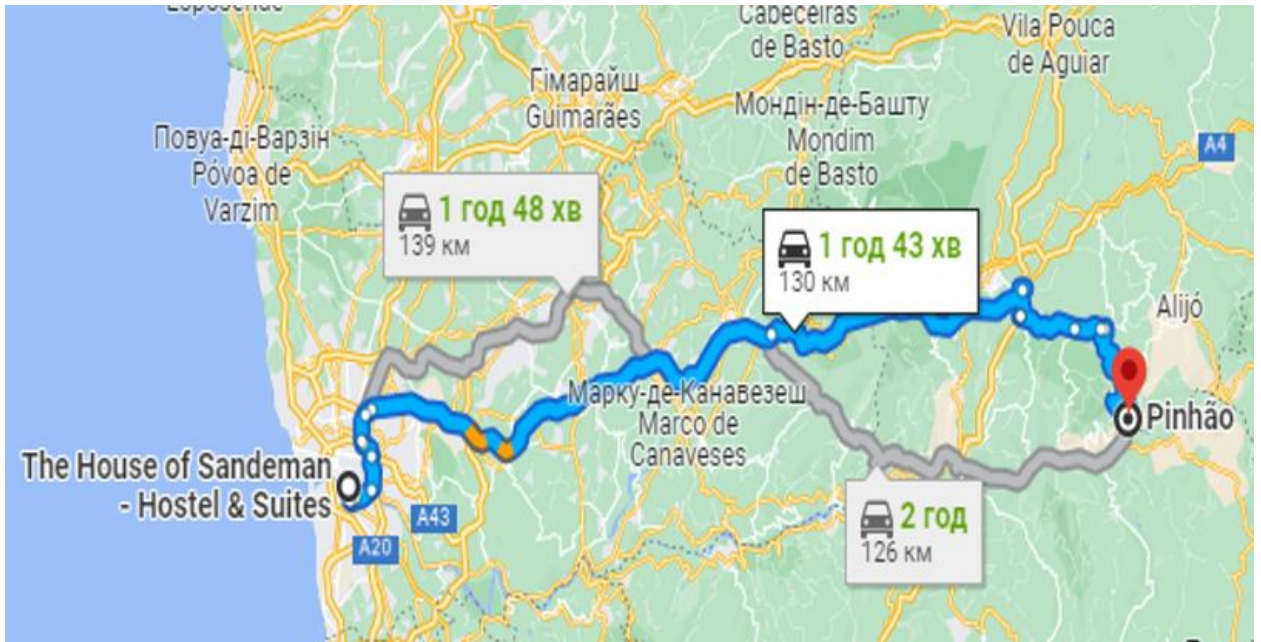
День 2	
8:00-9:00	сніданок у готелі
10:00-12:10	відвідування виноробні Caves Cálem
12:10-13:30	<u>піша прогулянка</u> по мосту <u>Понті-ді-Дон-Луїш</u>
13:40-14:30	відвідування Кафедрального собору Порту
14:30-15:30	Вільний час
15:40-16:40	відвідування Палацу Болсу
17:00-18:20	круїз по річці Дору
18:20-18:40	повернення до готелю
18:40	вільний час

День 2	
Тривалість	7 годин 30 хвилин
Маршрут	Виноробня Caves Cálem - міст Понті-ді-Дон-Луїш - Кафедрального собору - Палацу Болсу – круїз
Довжина	1,5 км
За способом пересування	Пішохідна
По місцю проведення	Міська
По складу і кількості учасників	До 8 людей
Назва екскурсії	«Знайомство з містом Порто»



День 3	
8:00-9:00	сніданок у готелі
10:00-10:20	виїзд з готелю
10:20-10:40	перенесення речей до автобусу
10:40-10:50	посадка в автобус
10:50-12:20	трансфер до району Алту-Дору <u>місто Піньян</u>
12:30-12:40	Заселення до Hostel Douro Backpackers
12:40-13:40	вільний час
13:40-15:50	відвідування виноробні Quinta da Foz
16:10-17:10	відвідування ресторану Veladouro
17:10-18:00	вільний час

День 3	
Тривалість	3 годин 30 хвилин
Маршрут	виноробня Quinta da Foz – ресторан Veladouro
Довжина	270 м
За способом пересування	пішохідна
По місцю проведення	Міська
По складу і кількості учасників	До 8 людей
Назва екскурсії	« <u>Знайомство з виноробством міста Піньян</u> »





День 4

8:00-9:00

сніданок у готелі

10:00-13:30

відвідування виноробні Quinta do Jalloto - Family vineyards

13:40-14:40

вільний час

14:50-16:00

піша прогулянка до Caminho do Divino Espírito Santo

18:00-18:20

повернення у готель

18:20

вільний час

День 4	
Тривалість	5 годин 30 хвилин
Маршрут	Quinta do Jalloto - Family vineyards - Caminho do Divino Espírito Santo
Довжина	1,3 км
За способом пересування	Піший
По місцю проведення	Місцевий
По складу і кількості учасників	До 8 людей
Назва екскурсії	« <u>Виноробне господарство у місті</u> Піньян»





День 5	
8:00-9:00	сніданок у готелі
10:00-10:20	виїзд з готелю
10:20-10:50	перенесення речей до автобусу
11:20-13:20	відвідування виноробні Quinta do Sagrado
13:30-15:20	відвідування виноробні Quinta de La Rosa
16:00-18:30	трансфер до аеропорту міста Порту
19:50	виліт із місто Порту
22:15	прибуття до міста Валенсія
23:30	виліт з міста Валенсія
4:00	Прибуття до міста Кишинів
4:00-7:30	прибуття до міста Одеса

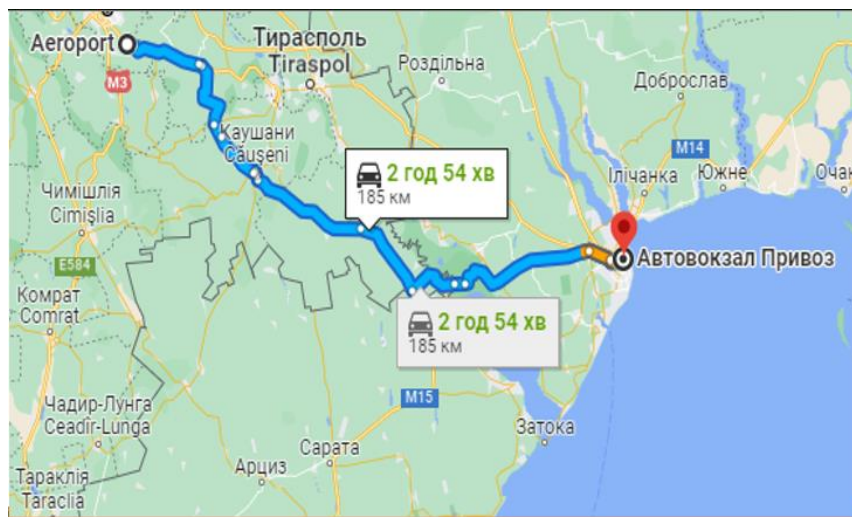
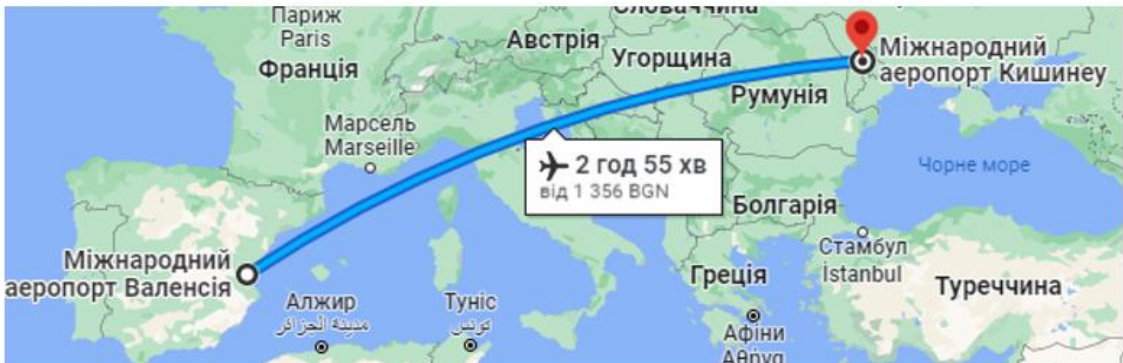
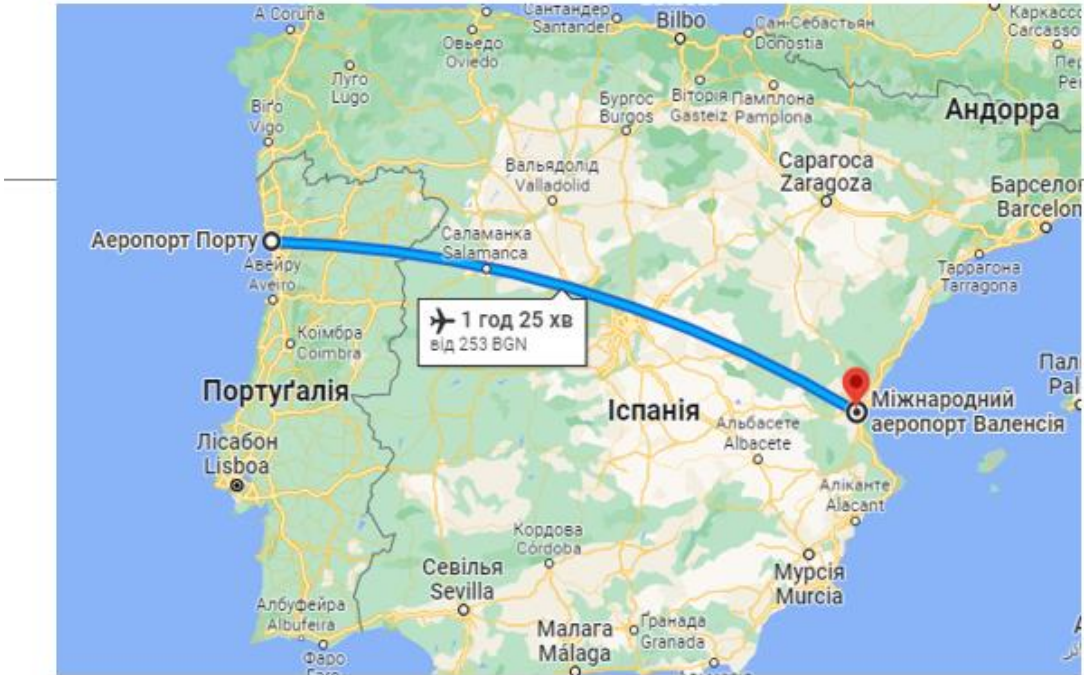
День 5	
Тривалість	4 години 20 хвилин
Маршрут	Виноробня Quinta do Sagrado - Quinta de La Rosa
Довжина	290 м
За способом пересування	Пішохідна
По місцю проведення	Міська
По складу і кількості учасників	До 8 людей
Назва екскурсії	« <u>Останній день у місті Пиньян</u> »





Порту → Кишинів Тривалість: 6h 10m

19:50 суб, 15.07	Порту · OPO Аеропорт Порту		
1h 25m	Ryanair	↑	
	Інформація про сполучення		
	Перевізник		Ryanair
	Номер рейсу		FR 1710
22:15 суб, 15.07	Валенсія · VLC Міжнародний аеропорт Валенсія		
	Пересадка: 1h 15m		
	У вас самостійний трансфер у м. Валенсія. Перегляньте інформацію щодо ризиків, пов'язаних із цим туристичним лафхаком.		
23:30 суб, 15.07	Валенсія · VLC Міжнародний аеропорт Валенсія		
3h 30m	FLY ONE	↑	
	Інформація про сполучення		
	Перевізник		FLY ONE
	Номер рейсу		5F 514
4:00 нед, 16.07	Кишинів · KIV Міжнародний аеропорт Кишинів		



Ціновий механізм винного туру

Трансфер	360 <u>євро</u> за 5 днів (сума на 8 <u>туристів</u>), тобто на 1 туриста сума складе 45 <u>євро</u> . Одеса – Кишинів – 50 <u>євро</u> . Кишинів – Одеса – 50 <u>євро</u> . Всього – 145 <u>євро</u> .
Страховання	323 грн = 8 <u>євро</u>
Готелі	The House of Sandeman - Hostel & Suites – 20 <u>євро</u> + 1 <u>ніч</u> = 40 Hostel Douro Backpackers – 20 <u>євро</u> + 1 <u>ніч</u> = 40 Всього – 80 <u>євро</u>

Експерсії	Виноробня Caves Cálem – 19 <u>євро</u> Кафедрального собору Порту – безкоштовно Палац Болсу – безкоштовно без експерсії Круїз по річці Дору – 18 <u>євро</u> Виноробня Quinta da Foz – 18 <u>євро</u> виноробня Quinta do Jalloto - Family vineyards – 19 <u>євро</u> виноробня Quinta de La Rosa – 19 <u>євро</u> виноробні Quinta do Sagrado – 19 <u>євро</u> Всього – 112 <u>євро</u>
Харчування	Включено тільки <u>сніданки</u> в <u>готелях</u>
Транспорт	квиток на літак " <u>туди і назад</u> " – 476 <u>євро</u>

ПРОСУВАННЯ

Щоб просувати винний тур, треба визначити цільову аудиторію – туристів, які цікавляться вином, гастрономією і подорожами.

Створення професійного веб-сайт, де можна представити винний тур, його особливості, маршрути .

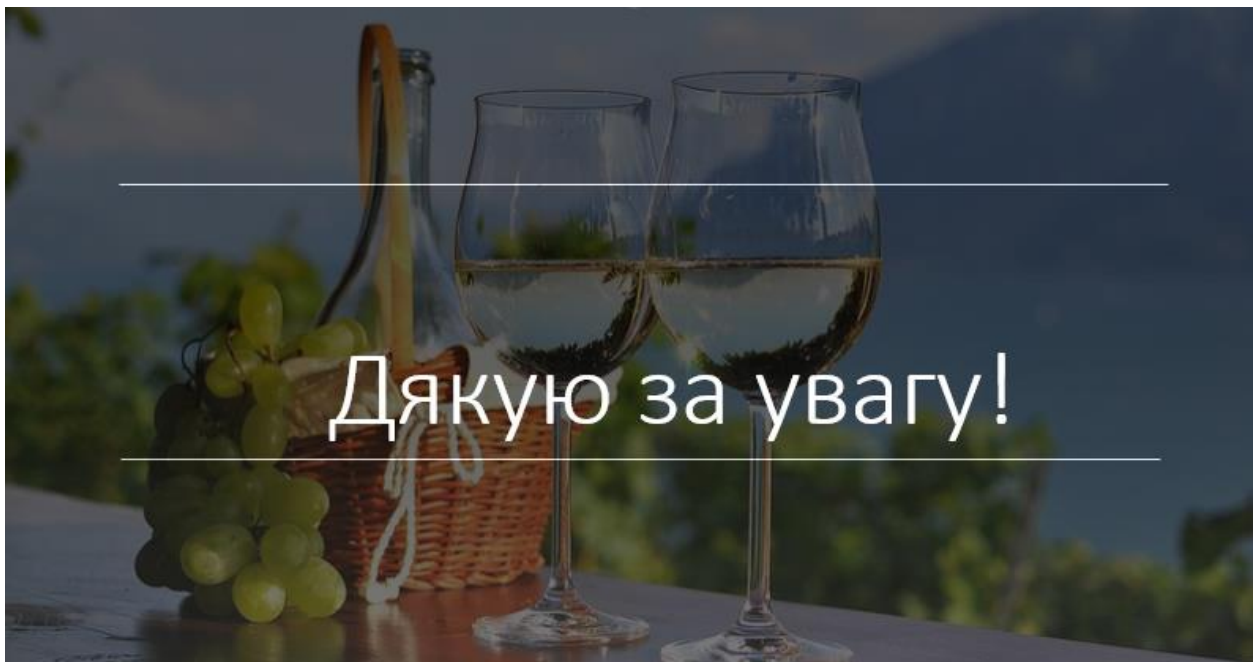
Використання стратегії SEO для підвищення видимості веб-сайту в пошукових системах.

Просування в соціальних мережах, також ефективний метод залучення

Співпраця з готелями, ресторанами та іншими гастрономічними закладами

Співпраця зі впливовими особистостями, такими як блогери або експертами в галузі вина.

Електронна розсилка для залучення уваги до туру.



Перевірка тексту на плагіат

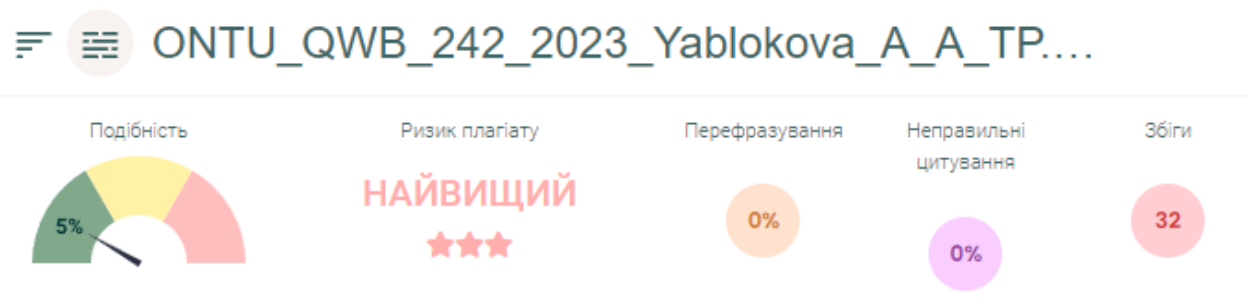
Кваліфікаційна робота бакалавра.

Тема: «Розробка та просування винного туру в Португалію»

Засіб перевірки <https://my.plag.com.ua/myfiles>

Унікальність по фразам > 30 %

Унікальність по словам > 30 %



Керівники: _____ Наталя ДОБРЯНСЬКА
В'ячеслав ІВАНЧЕНКОВ

Здобувачка: _____ Анастасія Яблокова